

İbrahimbəyovun "triosu" ilə bağlı Gürcüstan rəhbərliyinə müraciət edildi

yazısı səh.4-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 30 may 2018-ci il Çərşənbə № 116 (7005) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

40 milyardlıq layihə gerçəkləşdi-Cənub Qaz Dəhlizi açıldı

Prezident İlham Əliyev:
"Avropanın enerji xəritəsini yenidən tərtib edirik"

yazısı səh.8-də

Müraciət etməyən məhbus əfv olunmayacaq - iddia

yazısı səh.3-də

İsrailə kim anlaşıb: İran, yoxsa Rusiya...

yazısı səh.9-də

AzTV sədrinə məhkəməyə gəlməsi üçün bildiriş göndəriləcək

yazısı səh.3-də

Baş baytar getdi- ittihamlar isə qalır ...

yazısı səh.10-də

Oğlunu işğal zonasına göndərən Paşinyanla danışıqların mənası varmı?

yazısı səh.11-də

Əli Kərimlinin 5 min dollar "etirafı"

yazısı səh.12-də

Bitkoinin "hökmranlığı" bitir- 5 min dollara düşəcək

yazısı səh.15-də

Bakıda varlı balalarının oxuduğu özəl məktəblər-siyahı və qiymətlər

yazısı səh.12-də

Bəşər Əsəddən xain qərar-iki separatçı rejimi tanıdı

yazısı səh.13-də

Ramazan ayının 14-cü günü

İftar 20.19. İmsak 03.25-dək (QMi)

14-cü günün duası: "İlahi, bu gün məni düzgün əməllərdə çəşib səhv etdiyim işlərə görə məzəmmət etmə! Belə bir gündə Səndən üzr diləyirəm, etdiyim xəta və günahlara görə məni bağışla! Öz qüdrətinlə məni bəlalara hədəf qərar vermə! Ey müsəlmanların Əzəmət və İzzəti!"

İftar duası: "Allahım, Sənin rızan üçün oruc tutdum, Sənə inandım, Sənə güvəndim. Sənin ruzinlə iftar açır və Sənə təvəkkül edirəm. Ey bağışlayan Allah, günahlarımı bağışla".
ALLAH ORUCUNUZU QƏBUL ELƏSİN!

İSRAİLDƏN ERMƏNİSTANA TƏRS ŞİLLƏ - BAKI VƏ ANKARAYA MÜHÜM JEST

Azərbaycan yenə Türkiyə ilə yəhudi dövlətinin arasına girdi; Knesset saxta erməni soyqırımı iddiasını bu dəfə də rədd etdi - iki səbəb; **Rusiya nəşri:** "Azərbaycan İsrailin 3-cü əsas silah alıcısıdır..."

yazısı səh.9-də

Abutalıbov və oğlu ilə bağlı ilginç iddialar

Sabiq mer hər gün Bakı meriyasına niyə gəlir? Bir vaxtlar Suriyaya getdiyi deyilən İsrail Abutalıbov Biləcəridə restoran açıb

yazısı səh.5-də

Akif Çovdarov na bəraət aldı, nə mülklərini-generalə yeni şok

yazısı səh.5-də

Baba Salayev

Deputatın bir il əvvəl general olan qardaşı işdən niyə çıxarıldı-versiya

yazısı səh.7-də

Sərdar Cəlalov İngiltərədən sığınacaq istəyən qardaşı ilə danışır

yazısı səh.7-də

“ABŞ-la əməkdaşlığımız yüksək səviyyədədir”-prezident

Mayın 29-da prezident İlham Əliyev ABŞ dövlət katibinin köməkçisinin enerji məsələləri üzrə müavini xanım Sandra Oudkirkin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib.

“Report” xəbər verir ki, dövlət başçısı ABŞ dövlət katibinin köməkçisinin enerji məsələləri üzrə müavini Sandra Oudkirkin Cənub Qaz Dəhlizinin rəsmi açılışında və XXV Beynəlxalq Neft və Qaz Sərgisində iştirak etdiyinə görə minnətdarlığını bildirib. Dövlət başçısı Cənub Qaz Dəhlizinin rəsmi açılış mərasimində ölkələrimiz arasında uğurlu əməkdaşlığın yaxşı göstəricisi kimi dəyərləndirib. Prezident İlham Əliyev Amerika Birləşmiş Ştatlarının Prezidenti Donald Trampın Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyi münasibətilə göndərdiyi məktuba görə təşəkkürünü bildirib və ABŞ Prezidentinin həmin məktubda əməkdaşlığımızın mühüm istiqamətlərindən olan enerji sahəsində əlaqələrin inkişafı barədə ifadə etdiyi fikirlərin münasibətliyimizin yüksək səviyyəsinin nümunəsi olduğunu vurğulayıb.

Cənub Qaz Dəhlizinin rəsmi açılış mərasiminə dəvətə görə minnətdarlığını bildiren ABŞ dövlət katibinin köməkçisinin enerji məsələləri üzrə müavini Sandra Oudkirkin ölkələrimiz arasında energetika sahəsində möhkəm əsaslara söykənən əlaqələrin həyata keçirildiyini və bu əlaqələrin regionda əməkdaşlığın genişləndirilməsi, həm də eyni zamanda Avropanın enerji təchizatının şaxələndirilməsi işinə verdiyi töhfəni yüksək qiymətləndirib.

Görüşdə Azərbaycan Respublikası ilə ABŞ arasında ikitərəfli münasibətlərin siyasi, iqtisadi, enerji, təhlükəsizlik sahələrində uğurlu inkişaf etdiyi vurğulanıb, əlaqələrimizin bundan sonra genişlənməsinə əminlik ifadə olunub.

Azərbaycan prezidenti həmin gün “Microsoft” şirkətinin Mərkəzi və Şərqi Avropa üzrə prezidenti Filip Roqunu, eləcə də Qaz İxrac Edən Ölkələr Forumunun baş katibi Yuri Sentyurini qəbul edib.

Prezident və xanımı Xəzər Neft və Qaz Sərgisində

Prezident İlham Əliyev və birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva Bakı Ekspo Mərkəzində təşkil olunan 25-ci Beynəlxalq Xəzər Neft və Qaz Sərgisində olub.

APA-nın məlumatına görə, dövlət başçısı müxtəlif şirkətlərə məxsus stendlərlə tanış olub.

Prezident İlham Əliyevə şirkətlərin təqdim etdiyi məhsullar barədə məlumat verilib.

Qeyd edək ki, sayca 25-ci Beynəlxalq Xəzər Neft və Qaz Sərgisində yataqların mənimsənilməsi və işlənməsi ilə məşğul olan, eləcə də servis xidmətləri təklif edən 38 ölkədən 312 neft-qaz şirkəti iştirak edir. Sərgi sahəsinin 40% -ni 25-ci Beynəlxalq Xəzər Neft və Qaz Sərgisinin daimi iştirakçıları olan tanınmış dünya şirkətləri tutur.

Tehranda Xəzərdə təhlükəsizliyə dair iclas

Tehranda Xəzər dənizində təhlükəsizliyin təmin edilməsi və əməkdaşlıq perspektivləri üzrə üçüncü iclas keçirilir. APA-nın Tehran bürosunun məlumatına görə, beş Xəzəryanı ölkə - Azərbaycan, İran, Rusiya, Türkmənistan və Qazaxıstanın iştirakı ilə keçirilən 2 günlük iclasda Azərbaycan Dövlət Sərhəd Xidmətinin, Xəzər Dəniz Gəmiçiliyinin və Azərbaycanın Tehrandakı səfirliyinin nümayəndələri təmsil edir.

Iclasda Xəzərdə gəmiçilik sahəsində təhlükəsizliyin gücləndirilməsi üçün saziş layihəsi müzakirə olunur.

Qeyd edək ki, ikinci iclas ötən il Türkmənistanda keçirilmişdi.

Qəzet, jurnal və kitab əldə etməyin ən rahat yolu!

Siz sifariş edirsiniz, biz istədiyiniz ünvana çatdırırıq!

Xaricdə və Azərbaycanda nəşr olunan bütün qəzet və jurnallara abunə olmaq, həmçinin Rusiyada və Azərbaycanda nəşr olunan kitabları daha sərfəli qiymətə və daha qısa vaxt ərzində əldə etmək üçün sadəcə zəng etməyiniz və ya email yazmağınız kifayətdir.

Telefon: (012) 434 93 01

“Mənə dedilər ki, bankdan pul çıxarıb bizə verməlisən”-şok ifadə

Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində “Azərbaycan Beynəlxalq Bankı” ASC-nin külli miqdarda mənimləmədə və vəzifə saxtaçılığında təqsirləndirilən Yasamal rayon filialının fiziki şəxslərlə iş şöbəsinin məsləhətçisi Rüfət Muradov və Anar Vəliyevin cinayət işi üzrə məhkəmə prosesi davam etdirilib.

APA-nın xəbərinə görə, hakim Eldar Mikayılovun sədrliyi keçirilən prosesdə R. Muradov ifadə verib. O bildirib ki, bankda əməliyyatçı vəzifəsində çalışan dövrdə “Tsıqan” ləqəbli kriminal avtoritet tərəfindən təhdid olunub: “Mənə dedilər ki, bankdan pul çıxarıb bizə verməlisən. Hədə-qorxu gəldilər, məni ölümlə hədələdilər. Yanıma gələn şəxslər özlerini kriminal avtoritetin yaxınları kimi təqdim ediblər. Bunun əsasında onun adamlarına hissə-hissə 10 min ma-

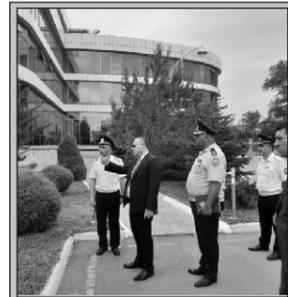

nata yaxın pul verdim”.

O, pulları digər təqsirləndirilən Anar Vəliyev vasitəsilə kriminal avtoritetə çatdırıldığını deyib: “Anar mənə dəfələrlə təzyiq göstərib. Qorxumdan heç bir yerə şikayət edə bilmirdim. Məcbur olub özlerimi kriminal avtoritetin yaxınları kimi təqdim ediblər. Proses iyunun 5-də davam etdiriləcək.

İttihama görə, hər iki şəxs vəzifədə işlədiyi dövrdə müştərilərin vəsaiti tamah yolu ilə mənimləməyə, onlara qarşı ümumilikdə 118 min manat məbləğində pul vəsaitini ələ keçiriblər.

Hər iki şəxsə qarşı Cinayət Məcəlləsinin 179.3.2 (mənimləmə; külli miqdarda törədildikdə) və 313 (vəzifə saxtaçılığı) maddəsi ilə cinayət işi açılıb.

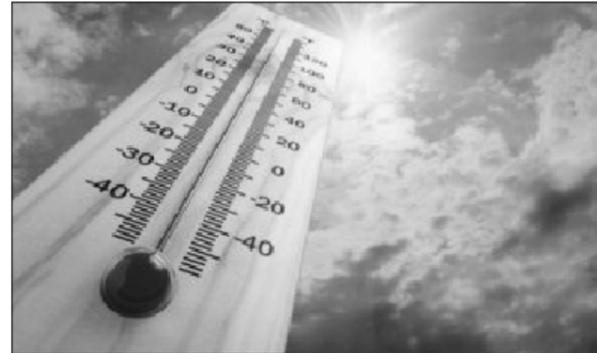

Gömrük Komitəsinin sədri “Sınıq Körpü”də

Dövlət Gömrük Komitəsinin sədri, gömrük xidməti general-leytenantı Səfər Mehdiyev Tovuz Gömrük İdarəsinin “Sınıq Körpü” gömrük postunda mövcud vəziyyətlə tanış olub.

Dövlət Gömrük Komitəsinin mətbuat xidmətindən “APA-Economics”ə verilən məlumata görə, Səfər Mehdiyev Azərbaycanın Gürcüstanla dövlət sərhədində yerləşən “Sınıq Körpü” gömrük postunda gömrük rəsmiləşdirilməsinin sadələşdirilməsi barədə müvafiq tapşırıqların icra vəziyyətini öyrəniş. Bu istiqamətdə görülən işlərin səmərəliliyi barədə DGK sədrinə ətraflı məlumat verilib.

Daha sonra komitə sədri dövlət sərhədindən keçən şəxslərin və nəqliyyat vasitələrinin daha asan və sürətli keçidini təmin etmək, eləcə də gömrük nəzarətinin daha səmərəli təşkili üçün gömrük postunda aparılacaq yenidənqurma işlərinə dair tapşırıq və tövsiyələrini verib.

Bakıda 25 dərəcə isti olacaq

Azərbaycanda mayın 30-da gözlənilən hava şəraiti açıqlanıb. Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Milli Hidrometeorologiya Departamentindən verilən məlumata görə, sabah Bakıda və Abşeron yarımadasında hava şəraitinin dəyişkən buludlu olacağı, aralıq tutulacağı gözlənilir. Gecə və səhər bəzi yerlərdə yağış yağacağı ehtimalı var. Mülayim şimal-qərb küləyi əsəcək, gündüz şimal-şərq küləyi ilə əvəz olunacaq.

Havanın temperaturunun Abşeron yarımadasında gecə 14-16, gündüz 21-26, Bakıda gecə 14-16, gündüz 23-25 dərəcə isti olacağı gözlənilir.

Atmosfer təzyiqi 765 mm civə sütunundan 760 mm civə sütununa enəcək, nisbi rütubət gecə 70-80, gündüz 40-50 faiz təşkil edəcək.

Abşeron çimərliklərində mayın 30-da şimal çimərliklərində (Sumqayıt, Novxanı, Pırşağı, Nardaran, Bilgəh, Zaqulba) mülayim şimal küləyi əsəcək. Dəniz suyunun temperaturu 17-18 dərəcə isti təşkil edəcək.

Cənub çimərliklərində (Türkan, Hövsan, Sahil, Şıx) mülayim şimal küləyi əsəcək. Dəniz suyunun temperaturu 18-19 dərəcə isti təşkil edəcək.

Ermənilər kombayna 10-dək güllə vurub

Ermənilərin açdığı atəş nəticəsində kombayna 10-dək güllə dəyib. APA-nın Qarabağ bürosunun xəbərinə görə, Ermənistan silahlı qüvvələrinin Füzuli rayonunun Əbdülrəhmanlı kəndində atəşə tutduğu kombaynı idarə edən Veysəlli kənd sakini, 1988-ci il təvəllüdü Həsənov Taleh Kamandar oğlu bildirib ki, taxıl zəmisində biçin işləri aparanda ermənilərin atəşinə məruz qalıb.

Sürücü güllələrdən qorunmaq üçün nisbətən təhlükəsiz əraziyə çəkilə bilib. Lakin ermənilərin atdığı güllələr texnikaya ziyan vurub.

Qeyd edək ki, mayın 29-da Müdafiə Nazirliyinin yaydığı məlumatda bildirilib ki, mayın 29-da səhər saatlarında Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri Füzuli rayonunun işğal olunmuş Qorqan kəndi istiqamətində yerləşən mövqelərindən taxıl sahəsində kənd təsərrüfatı işləri yerinə yetirən kombaynı atıcı silahlardan atəşə tutub.

Xəsərat alan yoxdur. Kənd təsərrüfatı texnikasına ziyan dəyib.

Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportunda həyəcan signalı

“Qatar Airways” aviashirkətinə məxsus hava gəmisinin komandirinin təyyarənin ikinci mühərrikinin dayanması səbəbindən məcburi eniş barədə elanından sonra Bakı vaxtı ilə saat 11:29-da Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportunda həyəcan signalı verilib.

“Azərbaycan Hava Yolları” QSC-dən “APA-Economics”ə verilən məlumata görə, göyertəsində 137 nəfərin olduğu “Airbus A330” təyyarəsi Dohadan Tunisə aviaareys həyata keçirirdi.

Həyəcan signalı ilə hava limanının bütün qəza-xilasetmə xidmətləri qaldırılıb.

Təyyarə Bakı vaxtı ilə saat 12:16-da uğurlu eniş edib, xəsərat alan yoxdur.

“Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportu” “Qatar Airways” aviashirkətinin sifarişli ilə sənədlərə və ekipaj üzvlərinə bütün lazımı yardımları, eləcə də hava gəmisinə lazımı texniki dəstəyi göstərməyə hazırdır”, - deyər məlumatda vurğulanıb.

Qeyd edək ki, Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportu ən müasir naviqasiya və yerüstü avadanlıqlarla təchiz olunub. Bu səbəbdən aviashirkətlər forsmajor vəziyyətlər yarananda regionun hava məkanında məhz Bakı hava limanını seçirlər.

Ərdoğanla Putin arasında telefon danışıqları olub

Türkiyə prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanla Rusiyanın dövlət başçısı Valdimir Putin arasında telefon danışıqları olub.

Prezidentlər Suriyadakı vəziyyəti, eyni zamanda başda energetika məsələsi olmaqla iki ölkə arasındakı iqtisadi əlaqələri müzakirə ediblər.

Qubada Qazaxıstan vətəndaşı olan 69 yaşlı kişi özünü asdı

Quba rayonunda 69 yaşlı kişi intihar edib. “Report” xəbər verir ki, 1949-cu il təvəllüdü Qazaxıstan vətəndaşı Dvoyniy Valerii Demmadiyevič rayonun Amsarqışlaq kəndində yaşayan Cavanşir Şahdindorov evində özünü asıb.

Faktla bağlı araşdırmalara başlanılıb.

Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yüz illik yubileyi ilə bağlı imzalanan əfv sərəncamı bəzi iddialara yol açıb. Belə ki, bundan sonra bağışlanması üçün müraciət etməyən istənilən məhbusun adının əfv siyahısına salınmayacağı deyilir. Hətta bununla bağlı Azərbaycan hökumətinin yerli və beynəlxalq hüquq müdafiə təşkilatlarına mesaj ünvanladığı iddia edilir.

Son əfvdə azadlığa çıxan 12 siyasi məhbus da daxil olmaqla, siyahıda adı olan 634 nəfərin hər birinin belə bir müraciət etdiyi və sonda azadlığa çıxdıqları arqument kimi önə çəkilir.

Əslinə qalsa, "Yeni Müsavat"a açıqlamalarında son sərəncama münasibət bildiren bəzi tanınmışlar əfv müraciət etmədən azadlığa çıxmağın mümkünsüzlüyü barədə günlər öncədən anonslar vermişdilər. Heç şübhəsiz ki, belə iddialar meydana çıxandan sonra əsas diqqətlər siyasi məhbuslara yönəlib. Çünki əfv üçün adətən siyasilər müraciət etmirlər və hazırda onlardan həbsxanalarda olanlar az deyil:

REAL sədri İlqar Məmmədov -7 il cəza alıb. Hazırda cəzasının 1 il 8 ayı qalır. NİDA-çı gənc İlkin Rüstəmzadə - 8 il azadlıqdan məhrum edilib. Cəzasının beş ilini bu ay geridə buraxdı. Gənc blogger Mehman Hüseynov - 2 il cəza alıb. Cəzasının bitməsinə 9

ay qalır. AXCP funksioneri Seymur Həzi - 5 il azadlıqdan məhrum edilib. 1 il 3 ay cəzası qalır. AXCP üzvü Asif Yusifli - aldığı 5 il cəzanın 1 il beş ayı qalır.

Əfvə düşmə şansları yüksək olmalarına baxmayaraq, müraciət etmədikləri üçün siyahıdan kənar qalan belə siyasi məhbusların sayı onlardır.

Əfvə düşməyən REAL sədri İlqar Məmmədov Cümhuriyyətin yüz illiyi ilə bağlı həbsxanadan göndərdiyi məktubda Azərbaycan hakimiyyətini sərt şəkildə tənqid edərək, azadlığa çıxmaq üçün heç zaman müraciət etməyəcəyinin mesajını verib.

Əfv Komissiyasının üzvü Əliməmməd Nuriyev "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, əfv bir hüquqdur: "Bunun bu formalara əməl etməmək həmin şəxsin əfv olunmasına gətirib çıxarır. Bu formalarda Əfv Komissiyasının əsasnaməsində göstərilir.

Müraciət etməyən məhbus əfv olunmayacaq - iddia

Əliməmməd Nuriyev: "Şəxsin əfv üçün müraciəti çox vacibdir"
Novella Cəfəroğlu: "Əfv sərəncamı yalnız ərizələr yazıldıqdan sonra verilir"

Şəxsin əfv üçün müraciət etməsi çox vacibdir. Müraciətə baxıb onu təmin edib və ya etməmək də bir vəzifə deyil. Bizim cəmiyyətdə belə bir hal müşahidə olunur, sanki kimsə əfv bir öhdəlik kimi görür. Xüsusilə son əfv sərəncamından sonra bu özünü daha çox göstərdi. Ayı-ayrı şəxslərin mütləq əfv olunmaları baxışları var. Bunlar olmadıqda izahat, səbəb istənilir. Sanki unudurlar ki, bu məhkəmə qərarı ilə deyil ki, vaxtından əvvəl şərti cəza tətbiq edilsin, yaxud amnistiya da deyil. İndiyə qədər əfv edilən şəxslərin böyük əksəriyyəti əfv üçün müraciət ediblər. Onlar etməsə də, yaxınları tərəfindən müraciətlər daxil olub. Həmin şəxslər barəsində bu müraciətlər olunub ki, onlar sərəncamla azad ediləblər. Əfv üçün müraciətin formaları da var. Bəzən bu formalara əməl etməmək həmin şəxsin əfv olunmasına gətirib çıxarır. Bu formalarda Əfv Komissiyasının əsasnaməsində göstərilir.

Mütləq bunlara baxmaq lazımdır. Bəzən bir sıra şəxslər əfv olunmaları üçün KİV-lərdən, beynəlxalq qurumlardan alət kimi istifadə edib, buna bir təzyiqliq metodu kimi baxırlar. Bir tərəfdən özləri və yaxınları deyirlər ki, biz əfv üçün müraciət etməyəcəyik, digər tərəfdən əfv verilən zaman adlarını siyahıda görməyən kimi eyni münasibəti sərgiləyirlər. Siyasi məhbusları alver predmetinə çevirənlər başlayırlar ki, niyə filankəs əfv olunmadı. Bütün bunlara baxmayaraq, cənab prezident hər zaman humanizm, mərhəmət prinsiplərini əsas götürərək, əfv sərəncamları verir. Sonuncu da çox geniş-

miqyaslı sərəncam oldu. Bunun alqışlamaq lazımdır, bundan məyus olmaq düzgün deyil. İnsanlar arasında ayı-ayrı seçkilik etmək olmaz. Güman edirik ki, budəfəki əfvə adları siyahıya düşməyənlər gələcək sərəncamlarla azad olunacaqlar. Bu istisna deyil. Çünki bundan öncəki sərəncamlarda belə halların şahidi olmuşuq".

İnsan Haqları üzrə Birgə İşçi Qrupunun üzvü Novella Cəfəroğlu əfv müraciəti etməyənlərin azad edilməməsinin səbəblərini onları da düşündürdüyünü söylədi: "Son əfvə azad edilənlərin hamısı ərizə yazıb. Acınacaqlı hal odur ki, əfv sərəncamı yalnız ərizələr yazıldıqdan sonra verilir. Bu təəssüfedicidir. Biz də müşahidə edirik. Bunun nə qədər davam edəcəyini söyləmək çətindir. Əgər sözlərini tutsa, yaxınlarda İşçi Qrupu olaraq, Prezident Aparatının nümayəndələri ilə görüşlərimiz olacaq. Əfv Komissiyasının üzvləri ilə də görüşlərimiz gözlənilir. Görüşlərdə bu məsələni mütləq qaldıracağıq. Siyasi məhbus məsələsinin nə zaman aradan qaldırılacağı, eləcə də digər məsələlərlə bağlı müzakirələrimiz olacaq. Deyə bilmərəm ki, görüşəcəyik, sadəcə, söz verdiklərini bildirmək istəyirəm. Əfv Komissiyası var ki, bu quruma tək məhbusların müraciət etməsi elə də vacib deyil. Biz də, onların yaxınları da müraciət edə bilərik. Bu müraciətlərə də baxıb əfv verə bilərlər. Hətta həbsxana rəhbəri də məhbus barəsində məlumatlandırıcı müraciət edə və bunun da əsasında məhbus azad oluna bilər".

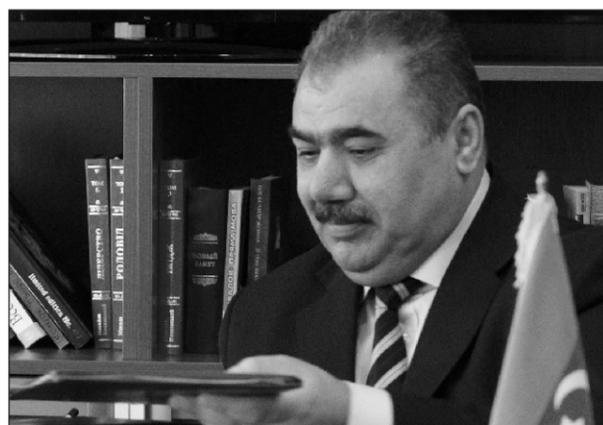
□ **Cavansir ABBASLI,**
"Yeni Müsavat"

AzTV sədrinə məhkəməyə gəlməsi üçün bildiriş göndəriləcək

Şahid: "Arif Alişanovla rastlaşsaydım, hər şeyi ona deyəcəkdim"

Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində "Azərbaycan Dövlət Televiziya və Radio Verilişləri" QSC-nin (AzTV) sədri Arif Alişanov və yaxınlarını öldürməyə cəhdə, ona qarşı dələduzluq etməkdə və digər cinayətlərdə təqsirləndirilən Şücaət Əkbərov, Qoçəli Cəbiyev, Zöhrab Şirinov və Aqşin Hüseynovun cinayət işi üzrə növbəti məhkəmə prosesi keçirilib.

Musavat.com-un xəbərinə görə, hakim Əfqan Hacıyevin sədrliyi ilə keçirilən prosesdə təqsirləndirilən şəxslər məhkəmə tərkibinə etiraz veriblər. Etiraz baxılmamış saxlanılıb.

Təqsirləndirilən şəxslər tərəfindən A.Alişanovun məhkəməyə çağırılması və o gələndə məhkəmə baxışının təxirə salınması, əlavə şa-

hidlərin dindirilməsi ilə bağlı vəsatətə baxılıb. Məhkəmə vəsatəti qismən təmin edib. Hakim A.Alişanovun məhkəməyə gətirilməsi üçün ona

bildiriş göndəriləcəyini bildirib.

Şahid qismində Abı Həsənov ifadə verib. O, ifadəsində oğlunun adına olan 2 hektar 30 sot torpağı Şücaət Əkbərova satdığını göstərib. Şahid tərəflərin suallarını cavablandırıb. O, uzun müddət icra nümayəndəsi işlədiyini deyib: "Arif Alişanovla rastlaşsaydım hər şeyi ona deyəcəkdim. Mənə Şücaətgil tərəfindən təzyiqlər olurdu, işdən çıxarıb yerimə öz yaxın adamını gətirmək istəyirdilər".

Ş.Əkbərov şahidin dediklərini təsdiq edib. O, qısa çıxış edərək göstərib ki, kəndi öz əllərinə almaq üçün belə

bir variantda əl atıblar: "Alişanovla birlikdə Sədaqəti icra nümayəndəsi qoymaq üçün 100 min manat vermişdik. Digər icra nümayəndəsini də işdən çıxarmaq istəyirdik. Məqsəd kəndi ələ keçirmək idi".

Vəkilin şahidə Ş.Əkbərovun "A.Alişanovu aldadıb pulunu ələ keçirməsində iştirak etməsinizmi?" sualına A.Həsənov "Mən bu barədə sonradan eşitmişəm" cavabını verib.

Daha sonra şahid qismində S.Əkbərovun qayını Səlim Sadiqov dindirilib. O, istintaqa verdiyi ifadəsini təsdiq edib. Şahid Nəriman Cəbbərov ifadəsində Şücaət Əkbərovun vasitəçiliyi ilə 120 min manata torpaq sahəsi satdı-

ğını deyib: "30 hektar torpağı Şücaətin yanında gələn Hacı Babayevə satmışam".

Zərərcəkmiş H.Babayev belə bir şey olmadığını deyib: "Hacı mənəm, sən yalan danışsın, mən səni görməmişəm". Şahid istintaqa doğru ifadə verdiyini, alqı-satqısını notarial qaydada həyata keçirdiklərini, pulu bankdan aldığı deyib: "Mən torpağı satıb pulumu bankdan götürmüşəm. Kimin adına rəsmiləşdirilib, mənə maraqlandırmır. Alqı-satqıda Şücaət məni aldatmayıb".

Şahid Novruz Həməzəyev ifadəsində atasının adına olan torpaq sahəsini Şücaətə satdığını göstərib. Şahid Ayət Nuraliyev ifadəsində təqsirləndirilən şəxslərlə eyni kənddən olduqlarını bildirib: "Kənddə torpağım olub. Hektarı 500 manata Şücaətlə razılaşmışam. Pulunu Aqşindən almışam".

Məhkəmə iyulun 1-də saat 11-də davam edəcək.

28 may 1918-ci ildə yaradılan Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illik yubileyi mayın 28-də ölkəmizdə böyük və çoxsaylı tədbirlərlə qeyd olunub.

Ən böyük bayram tədbiri Heydər Əliyev Mərkəzində keçirilib. Belə ki, Heydər Əliyev Mərkəzində Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illik yubileyi münasibətilə rəsmi qəbul təşkil olunub.

Prezident İlham Əliyev tərəfindən keçirilən rəsmi qəbulda dövlət və hökumət rəsmiləri, siyasi, ictimai təşkilatların, media orqanlarının rəhbərləri, müxtəlif təbəqələri təmsil edən şəxslər iştirak etmişlər. Ölkə başçısı geniş nitq söyləyib. Qeyd edib ki, xalqımız müsəlman Şərqiində ilk demokratik respublikanın yaradılması ilə haqlı olaraq fəxr edə bilər. Dövlət başçısı bildirib ki, dövlət Cümhuriyyətin qurucularının xatirəsinə böyük hörmətlə yanaşır, onların adları əbədiləşdirilib. O, Cümhuriyyətin süqutunu xalqımız üçün böyük faciə adlandırıb.

Mayın 28-də Bakı Kristal Zalında Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illik yubileyinə həsr edilən tantənəli konsert də keçirilib. İlham Əliyev, birinci xanım Mehriban Əliyeva və ailə üzvləri tədbirdə iştirak etmişlər. Konsert proqramı möhtəşəm atəşfəşanlıqla yekunlaşdı.

Konsert Dənizkənarı Milli Park ərazisində-Azərbaycan Dövlət Kukla Teatrının arxasındakı meydançada quraşdırılmış böyük monitorda canlı yayımlanıb. Cümhuriyyətin 100 illik yubileyi münasibətilə Bakıda gənclərin Cümhuriyyət yürüşü də keçirilib. Həmçinin Gürcüstan, İran İslam Respublikası və Rusiya Federasiyası ilə dövlət sərhədində, Xəzər dənizində sərhəd sularında Heydər Əliyevin 95 illiyinə və Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyinə həsr olunmuş süvari və gəmi yürüşləri təşkil olunub.

Dövlət Sərhəd Xidmətindən APA-ya verilən məlumata görə, ən nümunəvi hərbi qulluqçuları, iştirak etdiyi sərhədçi yürüşlərinə quru sərhədlərində süvari dəstələri, sərhəd sularında isə Dövlət Sərhəd Xidmətinin Sahil Mühafizəsinin sərhəd gözetçi gəmiləri cəlb olunub.

“Cümhuriyyət-100” tədbirləri atəşfəşanlıqla yekunlaşdı

Prezident rəsmi qəbul keçirdi, bayram konsertləri, çoxsaylı bayram mitinqləri və yürüşlər ölkəni bürüdü...

Respublika Günü münasibətilə mayın 28-də Bakı şəhərinin müxtəlif yerlərində hərbi orkestrlərin çıxışları da olub.

Siyasi partiyalar da Azərbaycan Cümhuriyyətinin 100 illiyini bayram mitinqləri, zal tədbirləri və yürüşlər keçirməklə qeyd etmişlər.

Mayın 28-də Müsavat Partiyası Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin banisi Məhəmməd Əmin Rəsulzadənin doğulduğu Novxanı kəndində olan abidəsinin qarşısında bayram mitinqi keçirib. Abidə önünə yürüşlə gələn aksiya iştirakçıları, “Azərbaycan!”

“Rəsulzadə”, “Qarabağ”, “Siyasi məhbuslara azadlıq!”, “Müsavat” şüarları səsləndiriblər. Mitinqdə Müsavatın sabiq başqanı İsa Qəm-

bər və hazırkı başqan Arif Hacı cılı çıxış etmişlər.

Mayın 27-də isə Müsavatın təşkilatçılığı ilə Bakıdakı Səttar Bəhlulzadə adına mədəniyyət

sarayında Cümhuriyyətin 100 illiyi münasibətilə bayram toplantısı keçirilib. Toplantıda partiya sədriləri, istiqlalçı deputatlar, tanınmış ziyalılar və media təmsilçiləri, müxalifət fəalları iştirak etmişlər. Tədbirdə Müsavat başqanı Arif Hacı, MSDM-in sədri İsa Qəmbər, Milli Şuranın sədri Cəmil Həsəni, KXCP sədri Mirmahmud Mirelioğlu, AXCP sədri Əli Kərimli, REAL Partiyasının təmsilçisi Natiq Cəfəri, VHP sədri Sabir Rüstəmxanlı, NİDA Vətəndaş Hərəkatının İdarə Heyətinin üzvü Rəhman Məm-

mədli, AXP sədri Pənah Hüseyn, istiqlalçı millət vəkili İsgəndər Həmidov və Hacıba Əzimov, Məhəmməd Əmin Rəsulzadə irsinin araşdırıcıları Yasəmən Qaraqoyunlu, Aydın Əlizadə, Nəcibə Bağırzadə və digərləri çıxış etmişlər.

Milli Şura və AXCP də Novxanıda Rəsulzadənin abidəsi önündə bayram yürüş-mitinqi keçirib. KXCP, BAXCP və digər siyasi təşkilatlar da Novxanıda Rəsulzadə abidəsi önündə bayram tədbiri keçiriblər. ADP, REAL Partiyası, AĞ Partiya İstiqlal abidəsinə ziyarət etmək üçün bayramı qeyd etmişlər.

YAP icra katibinin müavini Siyavuş Novruzov isə hakim partiyanın AXCP-nin 100 illiyinə laqeyd münasibət sərgiləməsinə dair iddialara münasibət bildirib. O qeyd edib ki, Azərbaycan prezidentinin 2018-ci ili “Cümhuriyyət İli” elan etməsindən sonra ötən müddət ərzində Yeni Azərbaycan Partiyası müxtəlif tədbirlər keçirib:

“Bizim gənclər, qadın təşkilatlarımız, habelə rayonlardakı yerli qurumlarımız indiyədək saysız-hesabsız tədbirlər təşkil edib. İndi bizi tənqid edənlər sadalasanlar ki, neçə tədbir keçiriblər. Odu ki, bu iddialar yersizdir. Azərbaycan prezidenti həm də Yeni Azərbaycan Partiyasının sədridir. Mayın 28-də cənab prezident “İstiqlal” abidəsinə ziyarət edib. Bunu görmürsünüz? Azərbaycan 2018-ci ilin “Cümhuriyyət İli” kimi qeyd olunmasına sərəncam kim verir? İddialar irəli sürənlər bütün bunları nəzərə almalıdırlar”.

Mobil operator “Nar” isə müstəqilliyimizin 100-cü ilində Bakıda maraqlı aksiyaya keçirib. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyi ilə əlaqədar olaraq “Nar” şəhər sakinlərinə dövlət bayrağının rəmzi olaraq üçrəngli lentlər hədiyyə edib. Aksiya yalnız şəhər mərkəzini deyil, Bakının müxtəlif bölgələrini də əhatə edib. Nar eməkdaşlarının da iştirak etdiyi bayraq aksiyası şəhər sakinlərinin böyük marağına səbəb olub.

Cümhuriyyət-100 il tədbirləri il boyu davam edəcək.

□ Etibar SEYİDAĞA, “Yeni Müsavat”

İbrahimbəyovun “triosu” ilə bağlı Gürcüstan rəhbərliyinə müraciət edildi

Rüstəm İbrahimbəyovun ssenaristi olduğu “Qafqaz üçlüyü” filmi mətbuatda və sosial şəbəkələrdə hələ də müzakirə mövzudur. Müzakirələrdə qeyd olunur ki, Dağlıq Qarabağ mövzusunun adı belə keçməyən filmdə azərbaycanlılar ermənilərlə müqayisədə vəhşi, qəddar, qorxaq, ermənilər isə əksinə, ziyalı, mərhəmətli obrazlarda təqdim olunub. Beləliklə, İbrahimbəyovun öz xalqına bu cür münasibət bəsləməsi ictimaiyyət tərəfindən sət qınaqla qarşılanıb. Artıq onun bütün fəxri adlarının, titullarının geri alınması, hətta Azərbaycan vətəndaşlığından məhrum edilməsi haqda millət vəkili və digər ziyalılar ölkə rəhbərliyinə müraciət edib.

Qarabağ Qazilər Birliyinin

sədri Etimad Əsədov məsələ ilə bağlı “Yeni Müsavat”a danışıb: “Haqlı olaraq mətbuatda və sosial şəbəkələrdə bu cür etirazlar səslənir. Çox istərdim ki, Rüstəm İbrahimbəyovun fəxri adları, titulları geri qaytarılsın. Ümumiyyətlə, İbrahimbəyovlarla bağlı nə varsa, hamısı silinib atılmalıdır ki, gələcəkdə bu cür ünsirlərə dərs olsun. İbrahimbəyov Azərbaycan xalqını, onun atributlarını təhqir edən şəxslərdən biridir”.

Etimad Əsədov adçıkilən filmə bağlı da öz təəssürlərini bildirib: “İnternet resurslarında filmin bir neçə epizodlarını izləmişəm. Lakin emosiyaların tab gətir-

mədiyindən filmə sonadək baxa bilmədim. Onu qeyd edə bilərəm ki, İbrahimbəyov ermənilərin bizim başımıza gətirdiyi faciələri tərsinə, ermənilərin başına gətirilən olaylar kimi təqdim edib. Bu, sadəcə, şəxsiyyət və təhsil. Rəhbərlik bu məsələ ilə bağlı ölçü götürməlidir”.

Tanınmış kinorejissor, əməkdar incəsənət xadimi Şeyx Əbdül Mahmudov ilk öncə rejissor kimi filmə münasibət bildirdi: “Film çox tələsik, “xaltura” ilə çəkilib. Heç bir sūjet xətti, yaxşı rejissor işi, film estetikası, peşəkarlıq yoxdur. Sadəcə olaraq, mürdar, rüsvayçı bir şey ortaya qoyublar. Yəni sənətdən, peşəkarlıqdan söhbət gedə bilməz.

Etimad Əsədov:
“İbrahimbəyovun etdiyi, sadəcə, şəxsiyyətdir”

O ki qaldı bir vətəndaş kimi fikrimi bildirim, mənim üçün ağırdır ki, 50 il çiyin-çiyinə çalışdığım bir insan bu cür şəraitə ola-ola ömrünün 80 yaşında bu cür film ortaya qoyub, o şeyləri ki, düşmən də dilə gətirməz, deməz, onu ssenariyə salıb. Əgər erməni tədqiqatçısı bunu etsəydi, bəlkə də bizim üçün belə təsirli olmaz-

Şeyx Əbdül Mahmudov:
“Erməni kinoçuları da bu filmi tənqid edib”

di. Amma Azərbaycan torpağında dünyaya gələn, onun suyunu içən şəxsin birdən-birə bu cür iş görməsi anlaşılmazdır. Demək, bu adamın xilqətində bu cür xüsusiyət varmı. İbrahimbəyov, sən şəxsi məqsədin üçün bu millətə, xalqa, dövlətçiliyə qara yaxırsan, aşağılayırsan! Heç olmasa ermənilərin bizim qız-gə-

linlərin, körpə uşaqların başına açdığı vəhşilikləri xatırlayırdın. Bu qədər şəxsiyyət olmaz. Bu, qoca birinin ömrün sonunda sayıqlamasıdır. Deyim ki, hətta erməni kinoşünasları bu filmə pis münasibət bəsləyib. Erməni mətbuatında qeyd edilir ki, bu film tələsik, səviyyəsiz şəkildə hazırlanıb”.

Müsaibimiz İbrahimbəyovun titullarının və fəxri adlarının geri alınması ilə bağlı edilən müraciətə də münasibət bildirib: “Guya ki, əlindən alınsa nə olacaq? Əgər adam bunu edib-sə, deməli, hər şeyi nəzərdə tutub, axmaq deyil ki”.

Şeyx Əbdül Mahmudov onu da qeyd etdi ki, artıq kino xadimləri məsələ ilə bağlı Gürcüstan rəhbərliyinə də müraciət edib: “Həmçinin filmin rejissoru Eldar Şengele də müraciət etmişdir. Rüstəm İbrahimbəyov isə bildirmişdir ki, filməndə imtina etsin və etirafını bildirsin ki, filmi məqsədlə hazırlayıb”.

□ Xalidə GƏRAY, “Yeni Müsavat”

Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin (BŞİH) keçmiş başçısı, baş nazirin müavini Hacıbala Abutalıbov yenidən medianın gündəmindədir, bu dəfə həm də oğlu ilə... H.Abutalıbovun özü ilə bağlı ilginç xəbər budur ki, Abutalıbov işdən çıxarıldığı Bakı meriyasından ayrılı bilmir. Belə ki, H.Abutalıbov hər gün köhnə işinə baş çəkir. "O, günün ilk yarısını Nazirlər Kabinetində, ikinci yarısını isə Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətində keçirir" deyər, criminal.az saytı fotolu xəbər verib.

Bir aydan artıqdır prezident İlham Əliyev sərəncamı ilə Abutalıbov icra başçısı vəzifəsindən azad edilib. O, aprelin 21-də baş nazirin işdən çıxarılan müavini Abid Şərifovun yerinə təyinat alıb. Yeri gəlmişkən, Abutalıbov 2000-ci ilin yanvar ayından 2001-ci ilin yanvar ayına qədər də baş nazirinin müavini vəzifəsində çalışıb. Onun mer təyinatından sonra bu postu A.Şərifov tutub. Yeni prinsipçə, Abutalıbov köhnə iş yerinə və görevinə qayıdıb.

H.Abutalıbovun boş qalmış vəzifəsinə isə müxtəlif şəxslərin adı çəkilərsə də, hələlik təyinat yoxdur. Mümkündür ki, Abutalıbov haqqıqətən də müəyyən müddət BŞİH-də bəzi işlərin gedişatına nəzarət etsin. Çünki hazırda BŞİH rəhbərliyində başçı və birinci müavin vəzifələri boşdur. Hazırda BŞİH-də yeganə müavin olan Fidumə Hüseynova başçının səlahiyyətlərini icra edir.

Abutalıbovun oğlu ilə xəbər də diqqətçəkəndir. İddia olunur ki, baş nazir müavininin oğlu İsrail Abutalıbov Biləcəri qəsəbəsində yeni restoran açıb. Adı "Ətirşah" olan

Abutalıbov və oğlu ilə bağlı ilginç iddialar

"Səbiq mer hər gün Bakı meriyasına niyə gəlir? Bir vaxtlar Suriyaya getdiyi deyilən İsrail Abutalıbov Biləcəridə restoran açıb

restoranda müştərilərə spirtli içki, qəlyan çəkmək və soyuq səymək qadağan edilib.

Bir müddət əvvəl mətbuatda İsrail Abutalıbovun İstanbulun Sultanahmet məhəlləsində dəyəri 20 milyon dollara olan hotel alması xəbəri yayılmışdı. "Ajwa" adı ilə fəaliyyət göstərən hoteldə Azərbaycan mətbəxinə təklif edən ayrıca restoran da fəaliyyət göstərir. Turizmga-

tesı.com-un yazdığına görə, oğlu Abutalıbov "Ajwa" markası ilə ikinci hotelini də Kapadokiyada açacaq.

İsrail Abutalıbovun adı illərdir ki, mətbuatın gündəmindən düşmüşdür. 2006-cı ildə qəzetlər İsrail Abutalıbovun öz bahalı avtomobilində İstiqlaliyyət küçəsindəki elit dükanların birinə girərək qəzəbli halda oradan biri 2 min dollar olan qadın paltarını aldıqını, həmin

paltarla maşınının şüşələrini və təkərlərini silib nümayişkarane şəkildə çırdığını və zibil qutusuna atdığını yazırdı. Səbəb də o imiş ki, İsrail bəyin rəfiqəsi o dükandan həmin paltarını almaq istəyib. Amma satıcılar ona paltarını əyninə geyib yoxlamağa icazə verməyib. Qız bundan qəzəblənərək İsrail bəyə məlumat verib (guncsesi.info)

"Sonralar isə belə xəbərlər vardı ki, İsrail Abutalıbov və həblər kimi uzun saqqal saxlayır, onlar kimi şalvarının balağını gödəldib. Valideynləri

bundan təcüblənsə və gözlemədikləri belə yeniliyə etiraz etsə də, o, heç kimə və heç nəyə məhəl qoymadan düşüncəsindən dönməmişdi. Evə qapılıraq gündə 5 rükət namazını qılır, vaxtını yalnız dini ədəbiyyat oxumaqla keçirirdi. Əvvəlki pompeyvari həyat tərzi dəyişən gənc Abutalıbov evdə valideynləri ilə tez-tez uzun-uzadı söhbət və mübahisələr edir, onu başa düşmələrini istəyir, yaxınlarının da "Allah yoluna gəlməsini" tələb edirdi" deyər, xəbər də bildirilir.

Onun hətta Əsəd rejimine qarşı vuruşmaq üçün Suriyaya gətirilməsi haqda iddialar vardı. H.Abutalıbov isə bu iddialardan danışıqarkən "Bu xəbərlər tamamilə yalandır. Deyilənlər cəfəngiyyatdır. Belə bir şey ola bilməz" demişdi.

Qeyd edək ki, 2013-cü ildə, noyabrda BŞİH başçısı Hacıbala Abutalıbovun paytaxtın mərkəzində istifadəyə verilmiş və dövlət vəsaiti hesabına inşa edilmiş nəhəng yeraltı avtomobil dayanacağına İsrail Abutalıbovun "Müstəqil Spekr" adlı şirkətinə verdiyi də uzun-uzadı mediada müzakirə olundu. Həmin vaxt bildirilirdi ki, Hökumət Evinin qarşısında, Azadlıq meydanının altında inşa edilən 2 min yerlik avtomobil dayanacağı merin oğlunun şirkətinin adına rəsmiləşdirilib. Amma "Müstəqil Spekr" MMC yayılmış məlumatları təkzib etdi. Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti isə bəyan etdi ki, dayanacaq tabeliyində olan Xüsusi Təyinatlı Avtonəqliyyat müəssisəsi tərəfindən idarə olunur.

□ "YM"

Akif Çovdarov nə bəraət aldı, nə mülklərini-generalara yeni şok

"Nazirlikdə işləyən dövrdə dövlət tərəfindən bir ev verilib" deyən səbiq MTN generalının əmlakları üzərindəki həbs götürülmədi

Bakı Apelyasiya Məhkəməsinə ləğv edilmiş Milli Təhlükəsizlik Nazirliyinin (MTN) Energetika və Nəqliyyat Sahələrində Təhlükəsizlik Baş İdarəsinin səbiq rəisi, general-mayor Akif Çovdarov və digərlərinin barəsində olan hökmdən verilən apelyasiya şikayəti üzrə məhkəmə iclası başa çatıb. İlk prosesdə Çovdarovun vəkili Kamandar Nəsimov vəsatət qaldıraraq prosesin qapalı keçirilməsini istəyib: "Burda bəzi məsələlər var ki, dövlət sirri təşkil edir. Ona görə də kənar şəxslər zaldan çıxarılsın". Çovdarov da vəsatətin təmin olunmasını istədikdən sonra vəsatət təmin olundu və apelyasiya şikayətinə baxış da qapalı keçirildi.

Musavat.com xəbər verir ki, mayın 29-da hakim Faiq Qasimovun sədrliyi ilə qapalı keçirilən prosesdə qərar elan olunub. Qərara əsasən, A.Çovdarov və digərlərinin apelyasiya şikayətləri təmin edilməyib.

Qeyd edək ki, A.Çovdarov prosesə həkim müşahidəsində gətirildi. Son prosesdə çıxış edən Çovdarov barəsində bəraət hökmünün çıxarılmasını istəmişdi. Daha sonra dövlət ittihamçısı çıxış edərək apelyasiya şikayətlərinin qüvvədə saxlanılmasını tələb edib.

Çovdarovun oğlu Ruslan, qızları Aida Qasimova, Günay Əmircanova və yoldaşı İbadət Çovdarova məhkəməyə mübarizət edərək əmlaklarının

üzərindən həbsi götürmək istəyirdilər.

Yada salaq ki, zərərçəkmiş şəxslərə vurulmuş ziyanın ödənilməsinin təmin olunması üçün məhkəmə qərarları əsasında təqsirləndirilən şəxslər A.Çovdarov, S.Məmmədov, A.Əliyev və O.Osmanova məxsus ümumilikdə 33 milyon 466 min manat dəyərində əmlak və pul vəsaitlərinin, o cümlədən 8 milyon 967 min manat dəyərində ticarət və xidmət sahələri, istilikxanalar, balıqçı-

lıq təsərrüfatları və sair əmlak kompleksi, torpaq sahələri, 24 milyon 445 min manat dəyərində fərdi yaşayış evləri, mənzillər, nəqliyyat vasitələri və 37 min manat dəyərində zərgerlik məmulatlarının üzərinə həbslər qoyulub. A.Çovdarov hələ ilk məhkəmə prosesində üzərinə həbs qoyulmuş əmlaklarla bağlı ifadə vermişdi. A.Çovdarov qeyd edib ki, ittihamda göstərilən əmlakların əksəriyyəti ona məxsusdur: "Əmlaklarımdan hamısının sənədi var. Həmin əmlakların bəzisi övladlarımla və kürəkənlərimə məxsusdur. Yaşadığım evin torpağını 2000-ci ildə almışam. Həmin vaxt MTN-də işləmədim. Novxanıda yerləşən bağımın torpağını da 2000-ci ildə almışam. Çünki o dövrdə Mərdəkanda olan torpağı satın onu almışam. Nazirlikdə işləyən dövrdə xidmətimlə əlaqədar dövlət tərəfindən bir ev verilib. O da icra hakimiyyətinin sərəncamına

əsasən verilib. Kürəkənlərim isə əmlakı özləri alıb".

İstintaq dövründə yayılmış rəsmi məlumatlarda Çovdarovun Bakının Nəsimi, Səbəyəl, Binəqədi, Xətai, Nərimanov, Nizami, Yasamal, Sabunçu, habelə Qəbələ, Kürdəmir, Xızı, Abşeron, Şamaxı rayonlarında mülkləri və torpaq sahələri üzə çıxmışdı. Məsələn, Xızı rayonunun Qızılqazma kəndində yerləşən 2 hektar torpaq sahəsi (dəyəri 400.000 manat), Qəbələ rayonu Nohurqışlaq kəndində yerləşən 2 ədəd 0,075 hektar torpaq sahələri (hər birinin dəyəri 15.000 manat), Şamaxı rayonunun Nağaraxana kəndində dəyəri 750.000 manat olan mülk, Kürdəmir rayonunun Yeni Şıxımlı kəndində yerləşən 2,5

hektar torpaq sahəsi (dəyəri 1.800 manat), Kürdəmir rayonunun Qurbayram kəndində yerləşən 100 hektar torpaq sahəsi (dəyəri 60.000 manat) və sair...

A.Çovdarov və digərləri 2015-ci ildə həbs edilib. Bakı Hərbi Məhkəməsinin hökmü ilə Akif Çovdarov 12 il, Səlim Məmmədov 11 il, Akif Əliyev 5 il və Orxan Osmanov 4 il müddətinə azadlıqdan məhrum edilib. Onların 33 milyon manatlıq əmlaklarının əksəriyyəti müsadirə edilib və rütbələrinin alınması üçün təqdimat verilib. Hökmdən narazı qalan məhkumlar və zərərçəkmiş şəxslərin bir qismi apelyasiya şikayəti verib.

□ ORXAN, "Yeni Müsavat"

Martinlə Rüstəmi birləşdirən "dəyər"

Zahid SƏFƏROĞLU
zsafaroglu@gmail.com

Inqilabçı-populist baş nazir Paşinyan oğlunu Qarabağa hərbi xidmətə göndərmək istəyir. Daha doğrusu, işğalçı ordu sıralarında qulluq etməyə ("Hərbi xidmət" legitim ərazilərdə hərbi mükəlləfiyyət daşımağa deyilir. Odur ki, diqqətli olaq və hər şeyi öz adı ilə yazacaq...)

Aşot da buna hazır olduğunu deyib - atasının siyasi avantürasının hər an qurbanı ola biləcəyinin fərqi belə varmadan. Özü bilir, Allahı bilir, katolikosu bilir.

Ermənistandakı rejimlərin, erməni siyasi şarlatanlarının girovu olan, "top əti" kimi istifadə edilən bədbəxt erməni gəncliyi! Guya bununla Aşot ölkədən hər fürsətdə qaçmaq istəyən həmyaşdlarına stimül verəcəkmiş.

Allah eləyə, özünə ölüm hökmü çıxarmış bu bədbəxt də işğalçı ordunun başqa əsgərləri kimi yad torpaqda gəbə. Aşot Paşinyanı "Qarabağ klanı" aradan götürüb günahı Azərbaycan tərəfinin üstünə də ata bilər. Yox, əgər Ermənistan vətəndaşı olan Aşot Azərbaycanda yalandan "hərbi xidmət" keçəcəksə, adı olub, özü olmayacağına, o ayrı məsələ. Demək ki, atası sələflərinin yolunu təkrarlayacaq və ondan ermənilərin "dərdinə məlhəm" olmayacaq.

Bunlar öz yerində. Önəmlisi həm də odur ki, ata Paşinyanın bu qərar torpaqlarımızın Ermənistan silahlı qüvvələr tərəfindən işğal edildiyinə, Qarabağ konfliktində iki münafişə tərəfindən birinin məhz Ermənistan olduğuna şübhə saxlamır. Bundan güclü dəlil-sübut, rəsmi etiraf? Görəsən, turist vasitəçilərin bu fakta nə sözü?

Qarabağa "arxa qapıdan" soxulan Paşinyan mayın 9-da Xankəndində demişdi ki, münafişədə Ermənistan tərəf deyil, Ermənistan yalnız özünə cavabdehdir, Azərbaycanla münafişə tərəfi Dağlıq Qarabağdakı separatçı rejimdir. Vasitəçilər bu sərəsləməyə də reaksiya vermədilər. Halbuki, heç Serj Sərkisyan, Robert Köçəryan və Levon Ter-Petosyan da bu qəleli eləməyib...

Qatqısı olmayan, tər-təmiz erməni yalanı yeni. Gəl ki, bu qəbildən sayıqlama və yalanlara, eləcə də "erməni soyqırımı" nağılına 30 ildir dünya, daha dəqiqi, onun xristian kəsimi həvəslə inanır (*saxta soyqırımı taniyanlar arasında müsəlman ölkələri, buddist Çin, Hindistan, Yaponiya, iki Koreya, müsevi İsrail və s. yoxdur - üst-üstə dünya əhalisinin 70%-i edir!!*) Məhz xristian kəsim Azərbaycanın faciəsini, onun beynəlxalq hüquqla təsbit olunmuş haqqını deyil, özünə bir köynək yaxın saydığı ermənilərin əsassız iddialarına qahmar çıxır.

Bu da növbəti fakt. Çex foto-jurnalist Martin Trabalik bu yaxınlarda Azərbaycandan icazəsiz Qarabağda olub, oradan reportaj hazırlayıb. Aydındır ki, necə, hansı biçimdə. Fotojurnalisti Vesti.az saytı söhbətə çəkib. Suallara cavablarından onun ermənilərə simpatiyası aydın hiss olunur. Açıqca görünür ki, ermənilər onun başını yaxşı doldurub.

Qanunsuz səfərə haqq qazandıran Martin deyir: "Mən beynəlxalq hüquqa hörmət edirəm, ancaq hesab edirəm ki, danışıqlar aparılmalıdır. Siz (yeni Azərbaycan - Z.S.) Qarabağın yaxın 30 illik tarixini silə və orada yaşayanları, sadəcə, köçürə bilməzsiniz".

Bizə ağıl öyrədir, qondarma qurumu tanımağı məsləhət görür. Guya Azərbaycan öz vətəndaşları olan Dağlıq Qarabağ ermənilərini oradan köçürməyə çalışır. Təbii ki, bu, ermənilərin illərdir aqressiv separatçılığa, etnik təmizləməyə, Xocalı soyqırımına bəraət qazandırmaq üçün əl atdığı ənənəvi uydurmadır.

Çex jurnalistin söylədiyi və "nəzərə alınmalı olduğumuz" "30 illik Qarabağ tarixi" də məhz elə zorakılıq, vəhşilik, işğalçılıq tarixindən başqa bir şey deyil. Biz əlbəttə ki, bu tarixi silən deyilik, yadda saxlayacağıq!

Foto-jurnalist onu da deyib ki, Azərbaycana gəlmək və azərbaycanlılarla görüşüb onların da ermənilər haqqında nə düşündüyünü bilmək istərdi. Olsun. Ancaq o, əgər "Mən ermənilərin Dağlıq Qarabağa haqqının olmadığını iddia edə bilmərəm" deyən Rüstəm İbrahimbəyov kimi "azərbaycanlı" cildinə girmiş gizli ermənilərdən rəy alacağına, onların fikirləri əsasən ölkəsində fikir yaradacağına, onda vay halımıza.

Söz düşmüşkən, Rüstəmlə Martini birləşdirən "dəyər" də elə budur - köçürülmə ermənilərin tarixi torpaqlarımıza haqqı olduğuna inanmaq, nəinki inanmaq, üstəlik, bunu təbliğ etmək. Yalnız azərbaycanlılara, türkə patoloji nifrət bəsləyənlər, yaxud tarixdən bixəbərlər bu düşüncədə ola bilər.

Dövlət, millət, diaspora olaraq bizim bir əsas işimiz də bu "dəyəri" dəyersiz hala gətirməkdir...

Samaxının millət vəkili Elxan Süleymanovun təşəbbüsü ilə 2011-ci ildən indiyədək hər il keçirilən Sabir bədii qiraət müsabiqəsi 2018-ci ildə də uğurla baş tutdu.

Şamaxının bütün orta ümumtəhsil məktəblərində, kollec və liseylərində bir ay öncədən başlayan laureat seçimlərinin mayın 25-də final mərhələsi oldu.

Şamaxı Musiqi Məktəbinin akt zalında keçirilən qaliblərin mükafatlandırılması mərasimi bu il də yaddaqalan oldu.

Musavat.com-un xəbərinə görə, aparıcı - Sabir şeirlərinin mükəmməl qiraətçisi, gənc aktyor Səfa Mehdi tədbiri böyük coşğu ilə dahi şairin şeirlərindən birini səsləndirməklə açdı.

O, Sabir yaradıcılığının vurğunu kimi, bu cür müsabiqəni ənənəyə çevirdiyinə, Sabirin xatirəsinə uca tutduğuna, onun yaradıcılığının geniş təbliğini həyata keçirdiyinə görə Elxan Süleymanova minnətdarlığını bildirdi.

Müsabiqənin münəffər heyətinin digər üzvü Asif Hacıyev çıxışında dedi ki, 8-ci Sabir bədii qiraət müsabiqəsinin həm də Cümhuriyyətimizin 100 illiyi ərəfəsində baş tutması ikiqat sevincdir, ikiqat bayram əhvalı yaradır. O, müsabiqəyə qatılan yüzrlərlə şagird arasında 1-ci, 2-ci və 3-cü yerlərin qaliblərinin müəyyənləşdirilməsinin heç də asan olmadığını qeyd etdi.

Növbəti çıxışçı - Şamaxının icra başçısının müavini Qasım Qasimov dedi: "Biz düz 8 ildir bu gözəl ab-havayı yaşayırıq. Növbəti qiraət müsabiqəsinin Cümhuriyyətin 100 illik yubileyi ərəfəsində olması çox əlamətdardır. Xeyriyyəçi Elxan Süleymanov deputat seçildiyi vaxtdan indiyədək Şamaxıda elə işlər görüb ki, bunun izləri rayonda daim qalacaq. O, Şamaxıda onlarla Sabir bulağı çəkərək, Ərçiman və Məlcək kəndlərində müasir tipli məktəblər tikdirib, 10-dan çox məktəb binasını təmir etdirib, əlaç şagirdlərə yüksək təqaüd verib, Sabirin, Seyid Əzim Şirvaninin abidələrini ucaldıb, Şamaxı ensiklopediyasını çap etdirib. Və 2011-ci ildən bəri hər il keçirilən Sabir qiraət müsabiqəsi dahi şairin təbliğində misilsiz xidmətdir. Bu, eyni zamanda Şamaxı təhsilinə, Şamaxı məktəblərinə stimuldur. Şamaxı çox millət vəkilləri görüb, rayonun xeyli imkanlı adamları da var. Amma Sabirə sanki yiyə duran yox idi. Elxan Süleymanov onun adının əbədiləşdirilməsi üçün çox böyük işlər görüb.

Bütün bunlara görə Elxan müəllimə Şamaxı ictimaiyyəti adından çox sağ olun deyirəm. Arzu edirəm ki, bu müsabiqə daim yaşasın".

Müsabiqənin münəffər heyətinin üzvü, Sabirin ev muzeyinin direktoru Rəqsanə Xəlilova da çıxışında bu projenin önəmindən danışdı, müsabiqənin təşəbbüskarına minnətdarlığını bildirdi.

Münəffər heyətinin digər üzvü, filoloq, professor Nadir Abdullayev Sabir yaradıcılığının çox dərin bir mənə kəsb etdiyini, daha böyük təbliğinə ehtiyac duyulduğunu dedi: "Elxan Süleymanovun təşəbbüsü sayəsində hər il Sabir yaradıcılığı bu cür gündəmə gəlir, təbliğ olunur".

Cümhuriyyətin 100 illiyində reallaşan 8-ci Sabir qiraət müsabiqəsi

Elxan Süleymanov: "Sabirin yaradıcılığı çox uca bir zirvədir və dünya durduqca yerində qalacaq"

N.Abdullayev Şamaxı məktəblərində çalışan dilçiləri, ədəbiyyatçıları Sabir yaradıcılığını şagirdlərə daha səlis, ədəbi qaydalar üzrə tədris etməyi tövsiyə etdi.

Daha sonra münəffər heyətinin üzvü Nəzrin Əfəndiyeva çıxış etdi. Onunla bağlı qeyd edək ki, N.Əfəndiyeva 2011-ci ildə keçirilən ilk Sabir qiraət müsabiqəsinin qalibi olub. BDU-nun tələbəsi olan N.Əfəndiyeva ilk uğurlarının, təhsilə

ikiqat bağlanmasının məhz bu qiraət müsabiqəsi sayəsində olduğunu bildirdi. O, çox səlis bir nitqlə bu gün özünün 8-ci qiraət müsabiqəsində münəffərlərdən biri olmasından qürur duyduğunu bildirdi.

Sonda çıxış edən deputat Elxan Süleymanov barəsində söylənən xoş sözlərə görə minnətdarlığını bildirdi. O, ilk müsabiqə qalibi olan Nəzrin Əfəndiyevanın bu gün münəffər heyətinin üzvü kimi çıxış et-

məsinin önəmli hadisə olduğunu dedi: "Tam səmimiyyətlə deyirəm, bu məni kövrəldir. Sabir yaradıcılığı böyük bir dünyadır. Bu, əsrlər boyu yaşayacaq, təbliğ olunacaq, araşdırılacaq. İki zirvə var dünyada. Dağ zirvəsi, bir də sənət və insanlıq zirvəsi. Dağ zirvəsi nə zaman vulkan püskürür, zəlzələ olar dağılar, amma sənət zirvəsi, kamil insan zirvəsi heç zaman enməz. Sabir söz sənəti, yaradıcılığı çox uca bir zirvədir və dünya durduqca yerində qalacaq. Çox əlamətdar olan bir məqam da odur ki, 8-ci qiraət müsabiqəmiz Cümhuriyyətimizin 100 illiyi ərəfəsində reallaşdı".

Elxan Süleymanov dedi ki, sovetlər dönməndən mədəniyyət sahəsində çalışıb, müsabiqə, festival keçirilməsi qaydaları haqqda fərqli düşüncədədir: "Sovetlər dönməndə böyük müsabiqələrə, festivallara laureatların seçimi kəndlərdən, rayonlardan başlayırdı, sonra şəhərlərdə, yekunda mərkəzdə keçirilirdi. Biz 8 ildir ki, Şamaxının ən ucqar kəndini də əhatə edən Sabir qiraət müsabiqəsi keçiririk. Bir neçə il öncə Respublika üzrə də Sabir müsabiqəsi keçirdik. Bu gün mənim əlaçı və Sabir qiraət müsabiqəsi üzrə təqaüdcülərimin sayı artıq 150 olur. Təqaüdcülərimdən 14-ü artıq tələbədir. Qürur duyuram bununla".

Elxan Süleymanov təəssüf hissi ilə qeyd etdi ki, münəffər heyətinin sədri, ustad şair Musa Yaqub səhhəti ağır olduğundan builki mükafatlandırma mərasimində qatılma bilməyib: "Allahdan uşaqlıq dostum Musa Yaquba şəfəlar diləyirəm. Tədbirdən dərhal sonra gedib ona bir daha baş çəkəcəm. Musa müəllim tədbirdə iştirak edə bilməsə də, qaliblərə bu il də verilən diplom Musa Yaqubun imzası ilə təqdim olunur. Hər qalibimiz bunu daim uca tutmalıdır".

Yekunda qaliblərə diplomlar və mükafatları təqdim edildi.

Bu ilki müsabiqənin qalibləri:

Həvəsləndirici yerlər:

1. Eyyubova Ləzəzar Elnur qızı

2. Abdullayeva Jalə Cəmil qızı

3. Musayeva Pərvanə Ceyhun qızı

4. Qədimov Adil Aqil oğlu.

3-cü yer:

1. Hacıyeva Zöhrə Samir qızı

2. Qəhrəmanova Nərgiz Xalid qızı

3. Uklein Maksim Aleksandroviç.

2-ci yer:

1. Şıxıyev Riyad Laçın oğlu

2. Adıgözəlli Aysən İlham qızı.

1-ci yer

- İsgəndərov Eltac İsgəndər oğlu.

Dövlət Gömrük Komitəsinin Gömrük Sahəsində Hüquqpozmalara Qarşı Mübarizə Baş İdarəsinin rəisi, gömrük xidməti general-mayoru Baba Salayev tutduğu vəzifədən azad olunub. Unikal.org xəbər verir ki, Dövlət Gömrük Komitəsinin sədri Səfər Mehdiyev Baba Salayevin işdən çıxarılması ilə bağlı müvafiq əmr imzalayıb. Dövlət Gömrük Komitəsindən xəbəri təsdiqləyiblər.

Baba Salayev

bir sıra kadr dəyişiklikləri edilib. General-leytenant mediaya açıqlamasında deyib ki, DGK-da struktur və kadr islahatları aparılacaq, gömrük orqanlarında şəffaflıq daha da artırılacaq. S.Mehdiyev qeyd edib ki, Dövlət Gömrük Komitəsi qanunsuz əməllərə qətiyyətlə yol verməyəcək: "Bu istiqamətdə müşavirlər keçirilib və məsul şəxslərə xüsusi tapşırıqlar verilib. Bundan sonra da şəffaflıq və

Onun yerinə isə gömrük xidməti polkovniki Rəsulov Məsum Eynalı oğlu təyin edilib. Baba Salayev deputat Hacı Salayevin qardaşıdır. Hacı Salayev dördüncü müddətdir ki, parlamentin deputatdır. Müdafiə, təhlükəsizlik və korrupsiya ilə mübarizə komitəsinin üzvü olan H.Salayev Milli Məclisdə bitərəfdir. 44 sayılı Sumqayıt-Xızı seçki dairəsini təmsil edir.

H.Salayevin hazırda Rusiyada axtarılanda olan Telman İsmayılovun qardaşlarının biri ilə yaxın qohum olduğu da iddia olunur.

"Yeni Müsavat"ın məlumatına görə, Baba Salayev 2016-cı ilin yanvarında DGK-nın Gömrük Sahəsində Hüquqpozmalara Qarşı Mübarizə Baş İdarəsinin rəisi təyin edilib. O, bu vəzifədə DGK-nın Gömrük Sahəsində Hüquqpozmalara Qarşı Mübarizə

Deputatın bir il əvvəl general olan qardaşı işdən niyə çıxarıldı-versiya

Baba Salayev cəmi iki il işlədiyi Gömrük Sahəsində Hüquqpozmalara Qarşı Mübarizə Baş İdarəsinin rəisi vəzifəsini itirdi

Baş İdarəsinin rəis müavini təyin edilmiş general-mayoru Güloğlan Muradlıni əvəz edib. B.Salayev daha əvvəl Balakən rayonunun Gömrük İdarəsinin rəisi vəzifəsini tutub.

Prezident bir il sonra-2017-ci ilin yanvarında ona

Hacı Salayev

gömrük xidməti general-mayoru ali xüsusi rütbəsi verilməsi barədə sərəncam imzalayıb.

Dövlət Gömrük Komitəsinin yeni sədri, gömrük xidməti general-leytenantı Səfər Mehdiyevin bu vəzifəyə təyinatından sonra DGK-da

prezidentin apardığı islahatların daha da dərinləşdirilməsi istiqamətində işlər davam etdiriləcək". Belə görünür ki, general da vəzifəsini bu kadr islahatları səbəbindən itirib. İstisna deyil ki, ona DGK-da yeni görev verilsin. □ "YM"

Vüsal Novruzov da vəzifəsini itirdi

Bakı Baş Gömrük İdarəsinin rəisi, gömrük xidməti general-mayoru Vüsal Novruzovun işdən çıxarıldığı haqda xəbər yayılıb.

Dövlət Gömrük Komitəsinin mətbuat xidmətinin rəhbəri Natiq Axundov modern.az-a xəbəri təsdiqləyib.

Artıq Bakı Baş Gömrük İdarəsinin rəhbərliyinə yeni təyinat da gerçəkləşib. Bu vəzifəyə İsmayıl Hüseynov gətirilib. İ.Hüseynov bu təyinatadək Avtonəqliyyat Baş Gömrük İdarəsinin rəisi vəzifəsində çalışırdı.

Qeyd edək ki, gömrük xidməti general-mayoru Vüsal Novruzovun adı uzun müddətdir bir çox qaranlıq işlərdə hallandırılır.

Sərdar Cəlaloğlu İngiltərədən sığınacaq istəyən qardaşı ilə danışır

"Ora necə, nə vaxt, nədən ötrü getdiyi barədə maraqlanmıram"

Xəbər verildiyi kimi, Azərbaycanın tanınmış hüquqşünaslarından biri olan, bir neçə dəfə siyasi məhbus həyatı yaşayan Qurban Məmmədov mühacirətə gedib. Artıq hüquqşünas sığınacaq almaq üçün İngiltərə hökumətinə müraciət edib.

Gununesi.info saytının məlumatına görə, Q.Məmmədovun bu addımı atmasına səbəb yenidən həbs edilmə ehtimalları olub. Bu sayta açıqlamasında hüquqşünas barədəki məlumatı təsdiqləyərək bunları deyib: "Təəsüf ki, buna məcbur elədilər". Q.Məmmədovun nə üçün həbs ehtimallarının yenidən yaranacağı suallar doğurur. Hüquqşünasın özü də bu barədə məlumat vermir.

Q.Məmmədovun sığınacaq üçün nədən Böyük Britaniyanı seçdiyi barədə ən müxtəlif ehtimallar var. Ehtimallardan biri ondan ibarətdir ki, hüquqşünasın qardaşı, Azərbaycan Demokrat Partiyasının sədri Sər-

dar Cəlaloğlunun oğlu İngiltərədə yaşayır və bunun üçün hüquqşünas bu ölkəyə gedib.

S.Cəlaloğlu "Yeni Müsavat"a açıqlamasında qardaşının oğlunun da İngiltərədə yaşadığını açıqladı: "Düzdür, Qurban Məmmədov qardaşımdır. Amma mən onunla demək olar ki, əlaqə saxlamıram. Onun İngiltərəyə getməsindən sizin kimi saytların vasitəsilə məlumat alıram. Onunla əlaqə olmadıq üçün işləri ilə də maraqlanmıram. Sığınacaq alıb-almadığından da xəbərsizəm. Dəqiq məlumatı Qurban bəylə maraqlanan şəxslərdən ala bilərsiniz. Oğlum əmisi kimi onunla əlaqə saxlayır. Amma

onun işindən nə məlumatı var, nə də onun işinə müdaxilə etmir. Qurban bəyin böyük oğlu da İngiltərədə yaşayır və oranın vətəndaşıdır. Mənim oğlumla onun oğlu tamam ayrı-ayrı şəhərlərdə yaşayırlar. Oğlum İngiltərənin cənubunda, onunku isə şimalında yaşa-

yır. Aralarındakı məsafə çox böyükdür. Qurban bəyin ora gedişi barədə məlumatlı olduğum üçün şərh verə bilmərim. Ora necə, nə vaxt, nədən ötrü getdiyi barədə nə maraqlanmıram, nə də xəbərdaram".

□ Cavansir ABBASLI, "Yeni Müsavat"

Ekspert "Maliyyə Monitoringi Xidməti "bomba"nı tapmalıdır" dedi

Əkrəm Həsənov: "Niyə ölkədə bir nəfər də olsun çirkli pulların yuyulmasına görə məsuliyyətə cəlb edilməyib?"

Prezident İlham Əliyevin Maliyyə Monitoringi Xidmətinin müstəqil qurum kimi yaradılması haqqında fərman imzalaması ilə Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası (MBNP) faktiki olaraq bu sahə ilə bağlı funksiyalarını itirmiş oldu.

Müstəqil elan edilən Maliyyə Monitoringi Xidməti prezidentin fərmanı ilə 2009-cu ildə Mərkəzi Bankın nəzdində yaradılmışdı. 2016-cı ilin fevralından isə onun tabeliyi dəyişdirilərək Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatasına keçirilmişdi. Gözlənilirdi ki, Rüfət Aslanlının nəzarətində qurumun işi daha da təkmilləşəcək, fəaliyyətində dəyişikliklər baş verəcək. Lakin bunların heç biri baş vermədi.

Son zamanlar MBNP-nin fəaliyyətindən çox, onun rəhbəri Rüfət Aslanlı ekspertlər tərəfindən kəskin tənqiddə məruz qalırdı.

"Yeni Müsavat"a danışan ekspert Əkrəm Həsənov bildirib ki, Maliyyə Monitoringi Xidməti illərdir ki, öz işinin öhdəsindən gəlmir: "Bu xidmət Azərbaycanda artıq 10 ilə yaxındır ki, fəaliyyət göstərir, amma ölkədə bir nəfər də olsun çirkli pulların yuyulmasına görə məsuliyyətə cəlb edilibmi? Xeyr. Halbuki dünyanın ən inkişaf etmiş ölkələrində belə çirkli pulların yuyulmasına görə hər il neçə nəfər məsuliyyətə cəlb olunur. Belə çıxır ki, bizdə çirkli pullar yuyulmur və korrupsiya da yoxdur. Bütün aparıcı ölkələrdə Maliyyə Monitoringi Xidməti müstəqil qurumdur. Dəfələrlə bu barədə çıxış edərk demişəm ki, xidmət heç bir qurumun nəzdində olmalı deyil. Bu baxımdan hesab edirəm ki, Maliyyə Monitoringi Xidmətinin müstəqil qurum olması daha çox beynəlxalq qurumların tələbi idi. Çünki bilirəm ki, Azərbaycan çirkli pulların yuyulması ilə bağlı bir sıra beynəlxalq sazişlərin və müqavilələrin iştirakçısıdır. Onların da əsas tələblərindən biri budur ki, Maliyyə Monitoringi Xidməti müstəqil olmalıdır. Yeni hesab edirəm ki, bu, birbaşa Rüfət Aslanlı və ya digəri ilə bağlı deyil. Düzdür ki, Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatasının işindən hər kəs narazıdır. Amma söhbət maliyyə monitoringindən yox, bank və sığorta sahəsindən gedir. Rüfət Aslanlı bir ilə yaxındır ki, Palatanın rəhbəri deyil. Ötən ilin iyun ayında Palatanın nizamnaməsinə dəyişiklik oldu və Rüfət Aslanlının sədri olduğu Direktorlar Şurasının səlahiyyətləri xeyli azaldıldı. Əsas işlər palatanın baş icraçı direktoruna keçdi. O isə Rüfət Aslanlı deyil, İbrahim Alishovdur".

Ekspert bildirib ki, İbrahim Alishovun bank təcrübəsi və bililiyi aşağıdır: "İdarəetmə qabiliyyəti də aşağıdır ki, işin öhdəsindən gələ bilmir. Yeni Rüfət Aslanlının da xeyli pis cəhətləri var. Ancaq heç olmasa o, pis-yaxşı peşəkardır və sahəni bilən adamdır. Son bir ildə, yeni Alishovun Palatanı idarə etdiyi dövrdə orada işlər xeyli dərəcədə pisləşib. Müstəqil qurum kimi fəaliyyətə başlayan Maliyyə Monitoringi Xidmətindən nələrsə gözləmək olar. İlk olaraq onu gözləmək olar ki, nəhayət, Azərbaycanda çirkli pulların yuyulması ilə bağlı faktlar ortaya çıxacaq. Çirkli pulların yuyulması odur ki, hər il ölkədən xeyli məbləğdə pul çıxır. Rüsvətxorlar pulu qazanıb, müxtəlif adlarla xaricə köçürürlər. Monitoring buna qarşı mübarizə aparmalı idi ki, bu vaxta qədər aparmayıb. Ümid edirəm ki, müstəqil qurum olandan sonra bu işin öhdəsindən gələcək. Ancaq əlbəttə ki, burada iki mühüm amil var. İlk olaraq budur ki, xidmətə kim rəhbərlik edəcək. Yeni həmin adamın da bilik, savad və iradəsindən çox şey asılıdır. Əgər ora da İbrahim Alishov kimi təyin olunsay, o zaman bu qurumdan heç nə gözləmirəm. Ancaq bu sahədən böyük gözləntilər var. Ümumiyyətlə, dövlət aparatındakı islahatlardan gözləntilər çoxdur. Ümid edirəm ki, mühüm addımlar atılacaq. Biz görəcəyik ki, axır ki, Azərbaycanda kimi-sə çirkli pulların yuyulmasına görə məsuliyyətə cəlb edildilər. Sonda onu da deyim ki, Əbdürrəhim Bəy Haqverdiyevin "Bomba" əsərində Kərbəlayi Zal oturub danışır ki, pristav məni yanına çağırıb bildirir ki, hamı gedir bomba tapır, sən isə heç nə tapmırsan. Sən ya sən rüsvət alırsan, ya da qocalıb zay olmusan. Maliyyə Monitoringi Xidməti yeganə dövlət qurumudur ki, digərlərindən fərqli olaraq, hələ ki "bomba"nı tapmayıb".

□ Əli RAIS, "Yeni Müsavat"

Milli paxıllıq

Zamin Hacı
zaminhaci@gmail.com

"Bu xalq deyil? Bu xalqdan da pisdir!
Bu şəhərin ən yaxşı adamlarıdır!"
(Yevgeni Şvarts, "Əjdaha")

Təzəlikcə bir qrup sənətkarımıza fəxri adlar verilmişdir. Xalq artisti, xalq yazıçısı, xalq rəssamı, əməkdar artist, əməkdar rəssam və sairə. Uca millətimize də bu təltifləri gurultulu alqışlarla qarşılamışıdır. Lakin bəzi savadsız, daha doğrusu, səbirsiz müğənnilər həmkarlarını təbrik etmək yerinə miz qoymuşlar, ağır bürmələr. Bunlardan qeyd edə bilirik korifey sənətkarımız Xatirə İslamı, qalifey sənətkarımız Nadir Qafarzadəni, trufel sənətkarımız Cıdır Çaparzadəni (belle adlar düzəltməyi xalq yazıçımız Anar müəllimdən öyrənmişəm - böyük qabiliyyətdir) və sairə xırda hissələrlə yaşayan zəhmətkeşlərimizi. Paxıllıq ediblər. Deyirlər niyə bizə xalq artisti adı verilməmişdir. Məncə, bir qədər səbirsizlik nümayiş etdiriblər. Biz yaxşı bilirik ki, sıra ilə, növbə ilə hamıya adlar verilir. Bizim Qarabağ boyda dərdimiz vardır. Ermənilər qıraqdan baxıb bizə nə deyirlər? Deyirlər Nadir müəllim Murad müəllimi təbrik eləmədi, Azərbaycan xalqı parçalanıb, gələn fürsətdən yararlanıb Yevlaxı da işğal eləyək. Çox pis prezidentdir.

Özü də bunun cənub qaz kəməri layihəsi (ya da layihəsi - artıq bu söz cəhənnəm olmalıdır, xalqımızın məhvinə səbəbdir, yüz ildir millət bunu necə yazmağın doğru olması üstündə qırğındadır, nəticədə heç bir layihəmiz işləmir) işə salınan bir gündə nümayiş etdirilməsi heç yaxşı hal deyildir. Namxuda, neft və qazımızın hərəti hər kəsə çatacaqdır, hövsələli olmalıyıq. Odur, özünüz görürsünüz ki, qaz kəmərinin Qərbdən - Amerika, Fransa, İngiltərədən gələn bir sürü qonaq alqışladı. Lakin ruslar buna nəse paxıllıq etdimi, "niyə bizə də kəmərmə vermirsiz" dedilərimi? Demədilər. Çünki onların payı ayrı yerdən çatır. Atalar demişkən, səbr ilə halva bişər, ey qora, səndən, bəsləsen atlas olar tut yarpağından. Bu il baramaçılarımız - onların elmi adı küncüdü - yaxşı məhsul istehsal edərək xalq ipəkqurdusu adına layiq olduqlarını göstərəcəkdir. Türkiyədəki qardaşlarımızın da bu temada yaxşı məsəli vardır: "Bir millət, iki dövlət". Üzr istəyirəm, daha doğrusu, belədir: "Səbr edən dərviş, murada ərmis".

Qaldı indi xalq artisti adı alanların layiqliyi məsələsi, bu da şübhə doğurmur. Örnək üçün, orada siyahıda bir cavan oğlanın adı var, bir dəfə Donald Trampı klipində oynatmışdır, hələ ikinci dəfənin də anonsunu veribdir. Möhtəşəmdir. Adam 4-5 dəqiqəlik klipə bütün Amerikanın mahiyyətini açıb ortaya qoyubdur, naxçıvanlılar demişkən, donqili dövlətin hegemonluğu altında planetin inlədiyini göstərmişdir. Deyir siz dünyanı top kimi oynadın, mən də sizin prezidenti oynadım. İndi bunu xaricdəki tədbirlərdə "Azərbaycanın xalq artisti" adıyla təqdim eləsələr, azdırmı? Neçə tapanı almağa bərabər şeydir. Dolayısı ilə ABŞ-dəki erməni lobbisini oynatmaq kimi hərəkətdir.

Yaxud bir nəfər şou aparır, orada camaat əlini maşının üstünə qoyur. Kim axıra qədər qalsa, əlini çəkməməşini udur. Fantastik intellektual oyundur. Eyni zamanda respublikamızdakı insan azadlıqlarının səviyyəsinin hara yüksəldiyini açıq. Kim hansı obyektə əlini qoysa, oranı əldə edə bilər - oyunun mənası budur. Halbuki başqa dövlətlərdə maşın almaq üçün gərək başını, bədəninə işlədəsən. Doğrusu, mən savadsız, bəxtsiz adamam, o üzəndən həmin şouya heç baxmamışam, iştirakçılar kiçik ehtiyaclarını maşının salonuna ödəyir, yoxsa bununla bağlı nəse başqa intellektual tərz tapılıbdır, deyə bilmərəm. Ancaq xalqın o şouya dəhşətli maraqla baxdığından xəbərdaram. İndi bunun aparıcısına xalq artisti adı halal deyilmi? Xalq burda, artisti burda, bizə nə düşüb donquldanaq, həsəd aparaq? Xalqla artistinin arasına girən iyənib çıxar.

Düşünürəm ki, əlaqədar təşkilatlar xalqın köşə yazarı adını da fikirləşməlidir.

Mayın 29-da Sənətkar terminasında Cənub Qaz Dəhlizinin rəsmi açılış mərasimi keçirilib. Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev tədbirdə çıxış edib. "Əgər 1920-ci ildə Xalq Cümhuriyyəti süquta uğramasaydı, bu gün biz ən zəngin ölkələrdən biri olardıq" deyən dövlət başçısı bildirib ki, sonrakı dövrdə Azərbaycan müstəqil olmadığı üçün xalq sərvətindən bəhrələnmə bilməyib: "Sənaye üsulu ilə ilk dəfə neft Azərbaycanda istehsal edilib. Bununla bağlı şəhərimizdə abidə də ucaldılıb. 19-cu əsrin sonları, 20-ci əsrin əvvəlində Azərbaycan dünyada neftin yarından çoxunu hasil edirdi.

Ancaq o zaman xalq səfərlət içərisində yaşayırdı, sənaye inkişafından söhbət getmirdi. Sadəcə, Azərbaycan resurs mənbəyi idi. Azərbaycandan çıxan neft xalqımızın inkişafına xidmət etmirdi. Neftdən əldə olunan gəlir xalqa yönəldilmirdi. Eyni zamanda Abşeron yarımadası ekoloji fəlakətlə üzlaşmışdı. Biz bu gün bunu aradan qaldırırdıq. Ancaq müstəqillik dövründə xalq öz resurslarından istifadə edə bilər. Biz bu gün belə böyük layihələri tərəfdaşlarımızla icra edirik, Avropanın enerji xəritəsini yenidən tərtib edirik".

Prezident deyib ki, açılış gerçəkləşən Cənub Qaz Dəhlizinin icra edilməsinə 40 milyard dollar qoyulur: "Azərbaycanın təsdiq edilmiş qaz resursları 2,6 trilyon kubmetrdir. Bu layihələrin həyata keçirilməsi beynəlxalq əməkdaşlıq olmadan mümkün olmazdı. Azərbaycan, Türkiyə və Gürcüstan bu layihələri icra edərkən güclü regional əməkdaşlıq formatı yaradıb. Regional layihələrin icra edilməsində bu üç ölkənin əməkdaşlıq formatı böyük yer tutur. ABŞ hökumətinə təşəkkür etmək istəyirəm. Çünki ABŞ hökuməti bu layihələrdə bizə həm siyasi, həm iqtisadi, həm də mənəvi dəstək göstərib. Bu layihələr böyük resurslar tələb edir və bu maliyyə banklar vasitəsi ilə təmin olunub. Bakı-Tiflis-Ceyhan və digər layihələrin həyata keçirilməsində bu dəstəyi görmüşük. Böyük Britaniya hökuməti də bu layihələrin reallaşmasında bizə dəstək göstərib. Bu gün də bu dəstəyi görürük".

Prezident qeyd edib ki, Avropa İttifaqı daim enerji layihələrinə dəstək verir: "2015-ci ildən Bakıda Cənub Qaz Dəhlizi Məşvərət Şurasının iclası keçirilir və Avropa İttifaqı bu iclaslarda yüksək səviyyədə iştirak edir. Mən bizə bu layihələrin həyata keçirilməsində dəstək verən beynəlxalq maliyyə korporasiyalarına da təşəkkür edirəm. Azərbaycan etibarlı tərəfdaşdır. Biz bütün borclarımızı vaxtli-vaxtında

40 milyardlıq layihə gerçəkləşdi - Cənub Qaz Dəhlizi açıldı

Prezident İlham Əliyev: "Avropanın enerji xəritəsini yenidən tərtib edirik"

qaytarmış və qaytaracağıq".

Dövlət başçısı deyib ki, bu layihədə maraqlar balanslı gözlənilib: "Həsətlə, tranzit və istehlakçı ölkələrin maraqları tam təmin edilib. Bu maraqlar balanslı olmasaydı, layihə tam həyata keçirilə bilməzdi. Biz qarşılıqlı faydalı əməkdaşlıq təmin etməliyik. Ölkələr və şirkətlər qarşılıqlı siyasi, iqtisadi mənfəətini təmin etməlidir. Azərbaycan da istehsalçı ölkə kimi öz mənfəətini götürür".

Prezident qeyd edib ki, Azərbaycan müstəqil, ayağı üzərində duran ölkədir: "Son 15 ildə Ümumi Daxili Məhsul 3 dəfə artıb. Azərbaycanda xarici dövlət borcu aşağı səviyyədədir, ÜDM-in 20 faizini təşkil edir. Valyuta ehtiyatlarımız xarici borclarımızdan 4-5 dəfə çoxdur. Azərbaycan yoxsulluq, işsizlik 5 faiz səviyyəsindədir. Biz neft-qaz gəlirlərimizi qeyri-neft sektorunun inkişafına

yönəldirik. Bu işlərin təməlinə düşünmüş siyasət dayanır. Bir çox ölkənin neft-qaz resursları bizdən dəfələrlə çoxdur, ancaq fərqli durumdadır".

Açılış mərasimində ABŞ dövlət katibinin köməkçisinin enerji məsələləri üzrə müşaviri xanım Sandra Oudkirk çıxışda deyib ki, ölkəsi bu layihənin reallaşmasına birmənalı dəstək verir: "Bütün ölkə və şirkətləri bu çətin işə başa çatdırılması münasibətilə təbrik edirəm. Layihənin həyata keçirilməsi regionda stabilliyin bərqərar olmasını və enerji resurslarının diversifikasiyasını təmin edəcək".

Türkiyə səfiri Erkan Özoral Rəcəb Tayyib Ərdoğanın müraciətini səsləndirib. Müraciətdə qeyd olunur: "TANAP tarixi layihədir, əməkdaşlığımız bu layihənin tamamlanmasında böyük rol oynayır. İyunun 12-də Əskişəhərdə TANAP-ın istifadəyə verilməsi ilə bağlı tədbir keçir

riləcək. Cənub Qaz Dəhlizinin digər elementlərinin də uğurla istifadəyə verilməsinə inanıram".

Böyük Britaniya baş nazirinin Azərbaycan üzrə ticarət elçisi Baronessa Emma Nikolson baş nazir xanım Tereza Meyin mərasim iştirakçılığına müraciətini oxuyub. "Neft-qaz gəlirləri Azərbaycanı müasir ölkəyə çevirib. BP-nin bu məsələdə rolu ilə fəxr edirəm.

1994-cü ildə imzalanan "Əsrin müqaviləsi" tarixi dönüş oldu. Biz tərəfdaşlığımızı daha da genişləndirmək istəyirik. Bu baxımdan aprelin 26-da prezident İlham Əliyevi Londonda görməkdən, Hasilatın Pay Bölgüsü üzrə 6-cı sazişin imzalanmasına şad olduq", - deyərək, müraciətdə bildirilir.

E.Nikolson deyib ki, Cənub Qaz Dəhlizi Avropanın enerji təhlükəsizliyi ilə bağlı atılmış mühüm addımdır: "BP və SOCAR növbəti saziş imzalayıb. Bu əməkdaşlıq ölkələrimizə daha böyük fayda gətirə bilər".

BP-nin Azərbaycan-Türkiyə-Gürcüstan üzrə regional prezidenti Qəri Cons mərasimdə BP-nin Azərbaycanla əməkdaşlığından danışıb: "Neft və qazın Azərbaycana verdiyi töhfədən məmnunluq duyuruq. 1994-cü ildə "Əsrin müqaviləsi"nin imzalanması Azərbaycanla böyük sərmayələrin qoyulmasının əsasını qoydu. Prezident İlham Əliyev bildirdi ki, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin qurucuları bu günə gəlsəydilər, fəxr edərdilər. Bu, bir cümlə ilə ifadə olunmuş aydın bir fikirdir. BP sizinlə əməkdaşlıq davam etdirmək istəyir".

Tədbirdə həmçinin Neft İxrac Edən Ölkələr Təşkilatının (OPEC) baş katibi Məhəmməd Barkindo, Qaz İxrac Edən Ölkələr Forumunun baş katibi Yuri Sentyurin və BP Group Upstream-in baş icraçısı Bernard Luney çıxış ediblər.

Daha sonra "Şahdəniz 2" / Cənub Qaz Dəhlizi layihələri haqqında BP tərəfindən hazırlanmış videoçarx təqdim olundu.

Sonda prezident İlham Əliyev Cənub Qaz Dəhlizinin açılışını edib.

□ **İqtisadiyyat söbəsi, "Yeni Müsavat"**

İsrail parlamenti - Knesset dünən qondarma "erməni soyqırımı"ni tanımaq haqqında qanun layihəsini müzakirə etməkdən imtina edib. "Yeni Müsavat" İsrail nəşri "The Jerusalem Post" a istinadən xəbər verir ki, parlamentin spikeri Yuliy Edelşteyn sənədin gündəlikdən çıxarıldığını bildirib. Onun sözlərinə görə, belə bir qərar "Knessetdə xoşagəlməz situasiyadan qaçmaq üçün" verilib.

Yada salaq ki, az öncə bir qrup yəhudi deputat (əsasən solçular) Türkiyə ilə gərginləşən münasibətlərin fonunda belə bir təşəbbüslə çıxış etmişdi. Təklifin müəllifi, "Mereç" Partiyasının lideri, deputat Tamar Zandberq bildirmişdi ki, "erməni soyqırımı"nın tanınmaması "İsrail dövlətinə mənəvi ləkədir və xüsusən də əgər bu, siyasi konyukturanın xeyrinə baş verirsə".

Yeni bununla o, açıq-aşkar Türkiyə ilə münasibətlərə işarə vuraraq, tanınmanın labüdlüyünü qeyd etmişdi. Maraqlısı həm də o idi ki, ilk dəfə olaraq məsələnin parlament gündəliyinə salınmasına hökumət əngəl yaratmışdı. Bu da narahatlıq yaradırdı. Ancaq göründüyü kimi, təhlükə sovuşdu.

*****

Təbii ki, nəticənin ermənilər üçün bu cür neqativ olmasında İsraildəki Azərbaycan lobbistlərinin məxsusi əməyi var. O sırada Azərbaycanı sevən bir sıra yəhudi ekspertlərin son günlər İsrail telekanallarında erməni faşizminin faş edən müsahibələri, ötən əsrin əvvəllərində Azərbaycanda 3 minə yaxın yəhudinin də ermənilər tərəfindən soyqırma məruz qalması faktını itcimaləşdirməsi az rol oynamadı.

Ancaq iki amili xüsusi vurğulamaq lazım gəlir. Onlardan biri

İsraildən Ermənistanına tərs şillə - Bakı və Ankaraya mühüm jest

Azərbaycan yenə Türkiyə ilə yəhudi dövlətinin arasına girdi; Knesset saxta erməni soyqırımı iddiasını bu dəfə də rədd etdi - iki səbəb; Rusiya nəşri: "Azərbaycan İsrailin 3-cü əsas silah alıcısıdır..."

əlbəttə ki, mühüm müsəlman ölkələri kimi Türkiyə və Azərbaycanın İsrailin mili təhlükəsizliyində oynadığı rolla bağlıdır. Bəllidir ki, iki nüfuzlu və qardaş ölkə İsrailə geniş iqtisadi və siyasi-diplomatik əlaqələrə malik azsaylı müsəlman dövlətlərindəndir.

İkinci vazqəçilməz faktor ki-

mi, İsraili Azərbaycan arasında münasibətlərin strateji xarakter daşmasını göstərmək olar. Xüsusilə də iki dövlət arasında hərbi və hərbi-texniki sahədə ilbəlil genişlənən əməkdaşlığı qeyd etmək lazım gəlir. Yeni qarşılıqlı əminliklə söyləmək olar ki, yəhudi

dövləti ilə Türkiyənin arasında əslində bu dəfə də Azərbaycan (amil) girmiş oldu. Bununla da üç ölkəyə müstəsna olaraq zərər gətirəcək təhlükəli bir insident aradan qalxmış oldu. İşğalçı Ermənistan tərs bir şillə, Azərbaycana və Türkiyəyə isə növbəti mühüm reverans, jest edildi.

Yeri gəlmişkən, Azərbaycan İsrailin üçüncü ən böyük silah alıcısıdır. "Yeni Müsavat"ın məlumatına görə, bu barədə Rusiyanın nüfuzlu nəşri olan "Nezavisimaya qazeta" yazıb.

Məqalədə deyilir: "Stokholmdakı Dünya Problemlərinin Tədqiqi Beynəlxalq İnstitutunun (SIPRI) məlumatına görə, 2017-ci ildə İsrail silah-sursat və xüsusi texnika ixrac edən ölkələrin birinci beşliyinə daxildir. Belə ki, o, ABŞ, Rusiya, Fransa və Almaniyadan sonra 5-ci yeri tutur. Ötən il İsrail hərbi sənaye kompleksinin ixrac elədiyi əsas məhsullar raket sistemləri və havadan zərbə əleyhinə sistemlər (31%), radarlar və radioelektron əks-təsir vasitələri olub (17%). Son illər İsrailin ən böyük silah alıcısı Hindistan olaraq qalır - Dehli 2017-ci ildə 715 milyon dollarlıq silah alıb. İkinci yeri Vyetnam (142 milyon dollar), üçüncü yeri isə Azərbaycan (137 milyon dollar) tutur".

Nəşr Azərbaycanla İsrail arasında diplomatik əlaqələrin səviyyəsinə də diqqət yönəldib.

"Diqqətçəkicidir ki, İsrailə fəal əlaqələrə, o cümlədən hərbi sferada geniş əməkdaşlığa rəğmən, Azərbaycan İsraildə öz səfirliyini açmağa tələsmir, hətta, rəsmi diplomatik münasibətlər qurulmuş sayılır və hələ 1993-cü ildən Bakıda İsrail səfirliyi fəaliyyət göstərir", - deyər məqalədə qeyd edilib.

*****

Şübhəsiz ki, hər bir dövlət özünün milli maraqları əsasında öz xarici siyasət prioritetlərini və dost-tərəfdaşlarını müəyyən edir. Ərazisinin 20%-i erməni işğal altında olan Azərbaycanın da öz prioritetləri var. Bu sırada ölkənin hərbi qüdrəti və döyüş qabiliyyətinin artırılması, işğalçı üzərində əzici hərbi və iqtisadi üstünlüyü təmin etmək imperativi öndə gəlir.

Sözsüz ki, bu hədəflərə çatılmasında İsrailin məxsusi payı var. Üstəlik, nüfuzlu yəhudi lobbisinə çıxış erməni yalanlarının faş edilməsi və Qarabağ gerçəyinin təbliğində əhəmiyyətli rol oynayır. Nə etməli dünya belə qurulub. Təbii ki, Azərbaycan islam ölkəsi olaraq, müsəlman dünyası ilə, Ermənistanı işğalçı kimi tanıyan İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı (İƏT) ölkələri ilə əlaqələrə də mühüm önəm verir. Bu əlaqələr də bizim xarici siyasət prioritetləri arasında yer alır və alacaq.

Əsas odur ki, strateji əhəmiyyətli bu əlaqələrdən biri digərinin hesabına qurulmasın. Biz həmçinin onun marağında yığı ki, Azərbaycana mühüm tərəfdaş və dost ölkələr arasında (İsrail, Türkiyə və s.) gərginlik, dərin çatlar yaranmasın. Balaş siyasi davam etdirən Azərbaycan hələ ki bunu bacarır...

□ **Siyasət şöbəsi, "Yeni Müsavat"**

İsrailə kim anlaşdı: İran, yoxsa Rusiya..

Suriya ətrafında baş verən son hadisənin pərdəarxası

Bazar ertəsi xarici mətbuatda yayılan xəbərdə iddia olunur ki, İran və İsrail nümayəndələri arasında İordaniyanın paytaxtı Əmman şəhərində gizli görüş keçirilib. Səudiyyə Ərəbistanına məxsus Londonda dərc olunan "İlaf" qəzetinin iddiasına görə, İranın İordaniyadakı səfiri Müctəbə Firdovsi Purun da olduğu İran kəşfiyyatının nümayəndələrindən ibarət heyətə MOSSAD rəhbərinin müavininin rəhbərlik etdiyi heyət arasında Əmmanın mərkəzində yerləşən hoteldə görüş keçirilib.

Danışıqların vasitəçisi İordaniya kəşfiyyatçıları olub. İran və İsrail kəşfiyyatçıları Suriyanın cənubi-qərbi, o cümlədən İsrailə sərhəd bölgələrində Dəməşqin hazırladığı əməliyyatı müzakirə edib. Ərəb nəşri iddia edib ki, tərəflər Suriya ordusunun Dəra, eləcə də İsrail işğalında olan Colan tepələri bölgəsi ilə həmsərhəd olan ərəzilərdə müxaliflərə qarşı keçirəcəyi əməliyyata müdaxilə etməklə bağlı razılıqlar əldə olub. İran və Hizbullah Suriya ordusuna, İsrail isə müxaliflərə dəstək verməyəcək.

Ancaq günün sonunda bu xəbəri təkzib edən başqa bir məlumat yayıldı. İsrail mətbuatında yayılan xəbərdə qeyd olunur ki, Rusiya və İsrail arasında Suriya ordusunun ölkənin cənubunda, Dəra və Kuneytra bölgəsində, Colanla sərhəd ərəzilərdə əməliyyat aparılması ilə bağlı razılıqlar əldə olub. Razılıqların əsasən Rusiya rəsmiləri İran və Hizbullah silahlılarının bu bölgədəki əməliyyat

atılmasına qarşı olduğunu bildirib. Bunun qarşılığında isə İsrail ordusu Suriya hökumət qüvvələrinin müxaliflərə qarşı əməliyyatlarına müdaxilə etməyəcək.

Qeyd edək ki, Suriya ordusu artıq bir neçə gündür ölkənin cənubuna, Colan bölgəsi sərhədlərinə qüvvə toplayır. Dəməşqətrafi, həmçinin Hums ər-Rastan bölgəsi təmizləndikdən sonra hazırda iki əsas qaynar nöqtə mövcuddur. Birinci nöqtə ölkənin şərqində yerləşən Deyr əz-Zor vilayətidir. Burada son günlərdə bir neçə ciddi toqquşmalar baş verib, İŞİD-in nəzarətindəki bölgə ilə kürdlərin liderlik etdiyi Suriya Demokratik Qüvvələrinin nəzarətində olan bölgələrdə ağır qarşıdurmalar yaşanır. Xatırladaq ki, burada fevralda da ağır toqquşma baş vermiş və qaz emalı zavodunu nəzarətə götürməyə çalışan Suriya qüvvələri ilə Rusiyanın "Vaqner" müzdluları və amerikalılar arasında baş verən toqquşma xeyli sayda rusun

ölümü ilə nəticələnmişdi. Bu günlərdə də Deyr əz-Zorda gərginlik yüksəlməkdədir. Ancaq gözlənilmədiyi əksinə olaraq Suriya ordusu şərqə deyil, İordaniya və İsrailə sərhədə, cənuba doğru yönəlib. Ehtimal olunur ki, yaxın günlərdə həm Dəra istiqamətində İordaniya sərhədləri, həm də Colana doğru İsrail sərhədlərindəki silahlılara qarşı əməliyyat başlayacaq.

Belə bir əməliyyat öncəsi İsrailə anlaşmanın olması təbii deyil. Çünki əvvəla, İsrail uzun illərdir ki, sərhədəki müxalifləri dəstəkləyir. Hətta yaralı müxalifləri müalicə üçün səhra hospi-

talı da qurulub. Təl-Əviv bunu sərhədlərinin Suriya, İran və Hizbullah qüvvələrindən uzaq tutmaq məqsədilə edir. Bu səbəbdən də bir çox hallarda İsrail ordusu bölgəyə yaxınlaşan Hizbullah və Suriya birləşmələrini atəşə tutub. Ancaq indi ehtimal ki, Rusiya işə qarışdı və sərhəd bölgələrinin Suriya tərəfindən nəzarətə götürülməsi ilə bağlı Təl-Əvivi inandırır.

İsrailin bu plana razılıqlarını isə bir halda mümkündür: İran və Hizbullahın uzaq tutulması. Bu ayın əvvəlində Colan bölgəsinin Suriya ərazisindən raket atəşinə tutulması İsraili ciddi şə-

kildə narahat edib. Təl-Əviv dəfələrlə Moskvaya müraciət edərək İran və Hizbullah qüvvələrinin Suriyadan çıxarılmasını təklif edib. Bu barədə dəfələrlə mediada məlumatlar yer alsada, belə görünür, Moskva Yaxın Şərqdəki əsas müttəfiqi ilə pozuluşmaq istəmir. Ancaq ötən həftə Soçiyə səfər edən Suriya prezidenti ilə görüşən Putin bütün xarici ölkələrin silahlı güclərini Suriyadan çıxarmağa çağırıb. Bunların arasında rusiyalı rəsmilərə görə, İran və Hizbullah da olub.

İndi isə gözlənilmədən ərəb mediası İranın İsrailə gizli anlaşma əldə etdiyi haqda xə-

bər yayır. Arxasınca isə yayılan başqa bir xəbərdə anlaşmanın Rusiya və İsrail arasında əldə olunduğu qeyd olunur. Təbii ki, İsrail tərəfindən səsizlikdir. Eyni şəkildə İran cəbhəsindən də səs yoxdur. Üstəlik, bu günlərdə Suriya ordusu əməliyyatlara başlasa, bunun Rusiya-İsrail, yoxsa İran-İsrail razılıqlarına əsasən baş tutmasını deqiqləşdirmək mümkün olmayacaq. Lakin birdən-birə İranın əzeli düşməni İsrailə anlaşması haqda xəbər yayılması ortada başqa formada bir anlaşmanın olduğunu deməyə əsas verir. İran rəsmən İsrailin yox olması üçün tarix elan edib, İsrail isə İranı bölgədə sülhün düşməni, terrorizmi bəsləyən ölkə adlandırır. İndi belə bir dövlətlərin gizli anlaşmasını üzə çıxarmaları ağılasığan deyil. Hətta olmuş olsa belə, kimse bunu təsdiqləyə bilməz. Lakin aydın məsələdir ki, belə bir xəbər yayılmasında maraqlı olan qüvvələr var. O cümlədən ərəb ölkələri, xüsusən də Səudiyyə Ərəbistanının seçilməsi maraqlıdır. Belə anlamaq olar ki, İsrail və ikinci bir ölkə - ehtimal ki, Rusiya - arasında Suriya mövzusunda gizli bir anlaşma var. Və bu anlaşma İranı kənarda qoymağa xidmət edir. Xəbər birinci variantında İranın hədəfə çıxarılmasının da əsas səbəbi budur. Tehran və müttəfiqləri İsrailə sərhəddən uzaq saxlanılacaq. Bununla da Rusiya və İsrail qarşılıqlı çıxacaq. İran qüvvələri isə yəqin ki, Deyr əz-Zora doğru, amerikalılarla savaşa gedəcək.

□ **Kənan RÖVSƏNOĞLU, "Yeni Müsavat"**

Gülürüz, qanacaq monqollar və bizimkiler...

Samir SARI

Bu günlərdə mən və bir əməkdaşımız xarici səfərdən qayıtmışıq. Düənə oturub işləy-şləyə təəssüratlarımızı bölüşürdük, rastımıza çıxan maraqlı, danışılmağa layiq şeylərdən bəhs edirdik.

Maraqlı şeylər, bilirsinizmi, nədir? Bizdə bir cür, başqa ölkələrdə ayrı cür olan şeylər. Yaxud da əvvəlcədən sənə bir təsəvvür olur, gedib başqa ölkədə görürsən ki, heç də elə deyil, xeyli yanılmışan, bax, bunlar da maraqlıdır.

Deyim ki, bu səfər zamanı əslində mən öz təsəvvürümdə yox, daha çox xalqımızın bir təsəvvürünün yanlış olduğu qənaətim xeyli möhkəmləndi.

Almatıda qatıldığımız forumda beş monqol gördüm və hiss elədim ki, onlar bizim monqollar haqqında nə düşündüyümüzü, bəzən bir-birimizə hansı durumlarda "monqol" deyədiyimizi bilsələr, bizimlə ya dalaşarlar, ya da bərk inciyərlər.

Gördüyüm monqollar üç qadın, iki kişi idi, yaşları 27-39 arasında idi. Ulan-Batorluydular. Jurnalist idilər.

Qadınlar çox gözəl idilər. Boy-buxun, qaş-göz, əsl Asiya gözəliyidilər, əllərindəki telefonla hey ya selfi çəkirdilər, ya da mənzərəli yerləri lentə alırdılar. Kişilərdən biri eynilə "Qanqam-stayl" oxuyan koreyalı müğənniyə oxşayırdı, gülürüz bir monqol oğluydu. Nə vaxt baxardın, görürdün ki, bu qrup öz aralarında deyib-gülür, zarafatlaşır. Üzlərindən heç də kütbeyinlik yağmırdı, əksinə, nəzakətli, itizəkali, yerin altını da, üstünü də bilən adamlara oxşayırdılar. Nə bir dəfə başqa bir adama problem yaratdılar, nə də özlərinə. Bir o qədər yol getdik, birlikdə avtobuslara minib-düşdük, heç görmədim, o monqollar gecikələr, ya ağızlarını ayırıb harasa, başqa yere gedələr.

Amma neynirsən, vaxt məsələsindəki məsuliyyətsizliyimizlə (şərtləşdiyimiz vaxtda yarım saat gec gəlmək-filan), ictimai yerlərdə, xüsusilə də əcnəbilərin yanında özümüzü mədəni aparmağı bacarmamaqla, hər şeyə öz məhəlli təfəkkürümüzle yanaşmağımızla, hələ bir monqollara dil də uzadıq, onları kütbeyinliyin simvolu kimi səciyələndirməyə çalışırıq.

Bu, o monqollardır ki, iki totalitar sistemli, diktatura rejimli nəhəng dövlətin (Rusiya və Çin) arasında yaşayırlar və vaxtaşırı azad seçki keçirir, qanunlara, insan haqları və demokratik prinsiplərə riayət edirlər, hər gün inkişafdadırlar. Bu o monqollardır ki, yeddi nazir yanacağına bahalaşmasına etiraz olaraq bir gündə istefa verir, öz hakimiyyət komandalarını tərk edirlər.

Bizim onlardan öyrənməli şeyimiz çoxdur, biz monqolları örnək götürməliyik və dilimizi qanımıza qoyaraq, bir kimsəyə "əə, monqol" deməməliyik. Hələ monqol qədər olaq, sonra danışırıq.

Bu, mənim xaricdən gətirdiyim təəssürat və qənaət idi. Əməkdaşımız isə iki mənzərənin şahidi olub. O, Tiflisdən İstanbula da avtobusla gedib, İstanbula da avtobusla gəlib. Yol eynidir, amma qardaş gedəndə başqa cür gedib, gələndə başqa cür gəlib.

Əməkdaşımız danışır ki, gedəndə səliqəli avtobusda, normal sənişinlərlə gedib, Anadolu türkləri və gürcü sənişinlərdən ibarət olan yolçuların arasında səs-küy salan, yersiz hərəkətlər edən, başqalarının rahatlığını pozan bir kimsə olmayıb. Avtobus da komfortlu, rahat imiş. Gələndə isə avtobus tör-töküntü, laxşəng olub, sənişinlərin də tam əksəriyyəti azərbaycanlıymış. Yol boyu hirhahırdan qulaq, motal iyi verən corab qoxusundan burun tutulmuş. Bir neçə cavan oğlan İstanbula qayıdan gənc qızlarla məzələni, onlara girişmişlər, həm də bunu o dərəcədə ədəbsizcəsinə, heç kəsdən gizlətməyərək edirmişlər ki, guya nümunəvi bir iş görürlər.

Qardaşımız arada avtobusda sənişinlərə xidmət göstərən oğlandan (daha bir fərq: Tiflisdən İstanbula gedən avtobusdakı bələdçi gürcü qızı olub) soruşub ki, bu qədər uzaq məsafədə işləyən avtobus nədən bu qədər narahatdır. Bələdçi deyib, bizə bu da çoxdur, çünki şirkət ən yaxşı avtobusu bizə vermişdi, amma bizim gedələr (belə deyib) alışqanla avtobusun örtüklərini, oturmaqlarını yandırıb adlarını yazmışdılar, ora-burasını deşmiş, cirmişdilər, ona görə də komfortlu avtobusları marşrutdan yığışdırıb bunları verdilər.

Söz yox, uzaq yola çıxanlarımızın heç də hamısı belə deyil. Amma eger 60 nəfərlik avtobusda cəmi iki, hətta bir o cür tərbiyyəsiz sənişin varsa, yenə çoxdur. Beynəlxalq marşrutlarda o cür adamlar ümumiyyətlə olmamalıdır və gedib orda-burda millətin adını batırmamalıdır.

Qoy onlar elə burada, daxili marşrutlarda eşələnsinlər, bir-birinə "monqol" deyə-deyə hırıldaşsınlar.

Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi yanında Dövlət Baytarlıq Nəzarəti Xidmətinə yeni rəis təyin edilib. Nazir İnam Kərimovun imzaladığı əmrə bu vəzifəyə Gəncə Şəhər Dövlət Baytarlıq Nəzarəti Xidmətinin rəisi Bayandur Rzayev təyin edilib. Bayandur Rzayev Azərbaycan Dövlət Aqrar Universitetinin baytarlıq fakültəsini bitirib.

2004-2007-ci illərdə Heyvandarlıq Elmi Tədqiqat İnstitutunun aspirantı olub, daha sonra isə Heyvandarlıq İnstitutunun Qoyunçuluq laboratoriyasında elmi işçi kimi fəaliyyət göstərib. 2012-ci yanvar ayından etibarən Gəncə şəhər Baytarlıq İdarəsinin rəisi vəzifəsində çalışıb.

Qeyd edək ki, buna qədər Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi yanında Dövlət Baytarlıq Nəzarəti Xidmətinin rəisi vəzifəsini Azər Süleymanov icra edib. O, vəzifədə olduğu müddətdə barəsində xeyli neqativ məlumat yayılıb. Azər Süleymanovun adı maxinasiyalarda, vəzifə səlahiyyətlərindən sui-istifadə etməkdə hallanırdı. Kənd Təsərrüfatı Nazirliyində rəhbərlik dəyişdirildəndən sonra Dövlət Baytarlıq Nəzarəti Xidmətində aparılan yoxlamalarla üzə çıxarılıb ki, son illərdə kəsim üçün Azərbaycan xaricdən gətirilən mal-qaranın xeyli hissəsi "damazlıq" adı ilə rəsmiləşdirilib. Rəsmiləşdirilmənin bu şəkildə aparılmasının da özəl səbəbləri olub. Mal-qara idxal olunarkən onu Dövlət Baytarlıq Nəzarəti Xidmətinin əməkdaşı yoxlayır və mal-qaranın damazlıq olub-olmadığına dair sənəd verilir. Amma son illərdə belə olmayıb. Azər Süleymanov vəzifəsini icra etdiyi müddətdə kəsim üçün gətirilən minlərlə baş mal-qara xidmət damazlıq adı ilə rəsmiləşdirilib. Buna görə xidmət əməkdaşları "haqq alıblar". Bu saxtalaşdırma prosesi isə birbaşa xidmətin rəisi Azər Süleymanovun nəzarətində olub. Gətirilən hər mal-qara dolu maşın üçün ona xüsusi pul ödənilib. Buna görə də bu əməliyyatları Azər Süleymanov birbaşa nəzarətində saxlayıb. Bundan sözsüz ki, qazanan Azər Süleymanov olub. İtirən isə dövlət büdcəsi. Belə ki, Nazirlər Kabinetinin qərarı ilə Azərbaycana idxal olunan damazlıq heyvanlar gömrük-idxal rüsumundan azad olunub. Bu baxımdan, Azər Süleymanovun xeyir-duası ilə ətlük üçün gətirilən mal-qara damazlıq kimi rəsmiləşdirilib və müvafiq olaraq rüsum ödənilməyib.

Azər Süleymanov

Baş baytar getdi - ittihamlar isə qalır ...

Vəzifədən azad edilən Azər Süleymanovun adı maxinasiyalarda, vəzifə səlahiyyətlərindən sui-istifadə etməkdə hallanırdı

Bayandur Rzayev

Beləliklə, dövlət büdcəsinə rüsum ödənilmədən ölkəyə kəsim üçün xeyli mal-qara gətirilib. Bu maxinasiyalardan itirən tərəf dövlətdir, dövlət büdcəsidir. Qazanan tərəf də ortalıqdadır.

Ölkəyə et idxalının həcmi haqda rəsmi məlumatlar isə belədir. Təkcə 2017-ci ilin 10 ayı ərzində Azərbaycana 52 milyon 451 min dollar dəyərinə 34 min ton et idxal olunub. "Marja" Dövlət Gömrük Komitəsinin hesabatına istinadən xəbər verir ki, et idxalı 2016-cı ilin 10 ayı ilə müqayisədə 20 milyon 343 min dollar artıb. 2016-cı ilin yanvar-oktyabr ayları ərzində Azərbaycana 32 milyon 108 min dollar dəyərinə 28 min 728 ton, 2015-ci ilin eyni dövründə isə 15 milyon 75 min dollar dəyərinə 11 ton et idxal olunmuşdu. Beləliklə, son 2 ildə et idxalının dəyəri 3 dəfədən çox artıb. Bu artımda

damazlıq adı ilə ölkəyə gətirilən mal-qaranın çəkisi göstərilir. Gələn məlumatlar isə onu deməyə əsas verir ki, bu, o qədər də balaca rəqəm deyil. Az qala rəsmi statistik rəqəmlərə çatır. Bəs bunca saxtakarlıq təsdiqini taparsa, Azər Süleymanovu hansı cəza gözləyir? Müstəqil hüquqşünaslar deyirlər ki, ortada vəzifə saxtakarlığının olması deləlet edən məlumatlar var. Bundan başqa, dövlət büdcəsindən külli miqdarda vəsaitin yayındırılması, rüşvət alma, vəzifə səlahiyyətlərindən sui-istifadə cinayətlərinin tərkibi görünür. Müvafiq araşdırma aparılmalı və faktlar sübut və dəlillərlə bərkidilsə, Baytarlıq Xidmətinin sabiq rəisi haqda daha ciddi ölçü götürülə bilər.

Bundan başqa, Azər Süleymanovun xidmətin baytarlıq laboratoriyaları üçün gətirilən avadanlıqları ucuz qiymətə

alıb, baha rəsmiləşdirilməsi haqda da məlumatlar, iddialar vardı. Ölkədə tibbi spirt və pambıq istehsal olunsa da, xidmət yerli məhsul almayıb. Baha rəsmiləşdirmək mümkün olsun deyə tibbi spirt və pambıq xaricdən alınıb. Məsələn, dabaq xəstəliyinə qarşı olan vaksini 100 dozasını 43 manata rəsmiləşdiriblər. Halbuki qiymət bundan xeyli ucuzdur. 2017-ci il baytarlıq laboratoriyaları direktorlarının toplantısında qiymət

xış edən Azər Süleymanov bildirib ki, ölkənin bütün rayonlarında baytarlıq idarələri və diaqnostik kabinetlər üçün müasir binalar tikilib. Binalarda yerləşən diaqnostik kabinetlər müasir laboratoriya avadanlıqları ilə təmin olunub. Respublikada mövcud olan 111 baytarlıq-sanitariya ekspertiza laboratoriyasının hamısı 27 adda laboratoriya avadanlıqları ilə təmin edilib. O, 7 zona baytarlıq laboratoriyasının tikintisi getdiyini və ilin sonuna kimi həmin laboratoriyalardan 6-nın tikintisinin başa çatdırılması, avadanlıqlarla təmin edilməsi nəzərdə tutulduğunu açıqlamışdı. Bildirmişdi ki, 12 zona baytarlıq laboratoriyasından 5-i ikinci Bioloji Təhlükəsizlik Səviyyəsində (BTS-2) tamamilə yenidən qurulub, müasir laboratoriya avadanlıqları ilə təmin edilib. Qalan 7 laboratoriyanın da bu ilin əvvəlində BTS-2 səviyyəsində yenidən qurulması, laboratoriya avadanlıqları ilə təmin edilməsi nəzərdə tutulub.

Bütün bu işlərə rəhbərliyi isə Azər Süleymanov gerçəkləşdirmişdi. Belə iddialar vardı ki, mal-qara idxalı və laboratoriyaların tikinti-təmiri, həmçinin avadanlıqlarla təminatından artıq sabiq çevrilmiş rəisi külli miqdarda qazanc əldə edə bilib. Bu məlumatların araşdırılması üçün meydan açıqdır. Qalır müvafiq orqanların hərəkətə keçməsi...

□ E.HÜSEYNOV,
"Yeni Müsavat"

Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyanın oğlu Aşot Paşinyan yay çağırışı dövründə orduda xidmət etməyə yollanacaq. Paşinyan bununla bildirib ki, mart ayında oğlunun 18 yaş tamam olub və qanuna müvafiq olaraq, o, orduda xidmətə yollanır.

A.Paşinyan özü isə bildirib ki, ərizə yazıb və xidmətinə işğal olunmuş Qarabağda keçmək istəyir (virtualaz.org). Bununla birlikdə, N.Paşinyan orduda xidmət etməmək üçün Ermənistanı tərk etmiş həmvətənlərini 20 gün ərzində respublikaya qayıtmağa və orduda xidmət keçməyə çağırır.

N.Paşinyan "Qarabağ klanı"nın hakimiyyətinə son qoyduqdan sonra onun Serj Sərkisyanın ənənələrindən imtina edəcəyi barədə gözləntilər özünü doğrultmadı. Belə ki, erməni baş nazir hökumət başına keçdikdən bir gün sonra Azərbaycanın işğal altındakı ərazilərinə gəldi və buradan beynəlxalq hüquqa meydan oxudu. N.Paşinyan danışıqlarda Dağlıq Qarabağın iştirak etməli olduğu barədə iddiasını irəli sürməklə faktiki olaraq danışıqlardan imtinasını nümayiş etdirdi. Lakin onun öz oğlunu Qarabağa hərbi xidmətə göndərməsi həyasızlığın növbəti nümayişi olmaqla yanaşı, daxili ictimai rəyə hesablanmış addımdır. Reallıq budur ki, erməni gənclər ordudan yayınmaq üçün müxtəlif yollara əl atırlar. Ölkəni tərk edənlərin böyük faizini gənclər təşkil edir. Hətta erməni ordusunun rəhbərliyinin hərbi xidmətə müqabilində pul mükafatı təsis etməsinə baxmayaraq, fərariliyin qarşısını almaq mümkün olmadı. Bundan sonra erməni qadınların orduya cəlb ilə də gəncləri hərbi xidmətə cəlb etmək niyyəti baş tutmadı. Çünki erməni gənclər yad torpaqda ölməkdənsə, başqa ölkələrdə yaşamağı üstün tutdular.

Bu mənada N.Paşinyan öz oğlunu Qarabağa göndərməklə bir ay ərzində onun ardınca gedən erməniləri, xüsusilə də gəncləri həvəsləndirib Qarabağa yollaya biləcəyini zənn edir...

Oğlunu işğal zonasına göndərən Paşinyanla danışıqların mənası varmı...

Ermənistanın yeni hökumətinin başçısı "Qarabağ klanı"nı vursa da, Qarabağ kartından imtina etmədi; **politoloq**: "O, hərbi çağırışçıların cəbhəyə getməkdən imtinasının qarşısını almağa çalışır"

Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətinin rəhbəri Hikmət Hacıyev Ermənistan baş naziri Nikol Paşinyanın oğlunun Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərində hərbi qulluq keçməsi barədə məlumatla münasibət bildirib. Hikmət Hacıyev APA-ya açıqlamasında deyib ki, eyforiya dövrü artıq başa çatmaq üzrə olan Ermənistanın baş nazirinin öz oğlunu Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərində hərbi xidmət keçməyə göndərməsini növbəti populizm cəhdi kimi qiymətləndiririk: "Ermənistan Respublikası vətəndaşlarının digər dövlət olaraq Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərində hərbi qulluq keçməsi beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərinin və hət-

ta Ermənistan qanunlarının kobud pozulmasıdır. Ermənistan rəhbərliyi bu addımı ilə Azərbaycan ərazilərinin işğalına görə beynəlxalq hüquqi məsuliyyətin tam şəkildə Ermənistanın üzərinə düşdüyünü bir daha təsdiq edir. Belə ki, Ermənistanın Azərbaycana qarşı hərbi təcavüzünün nəticəsi olaraq Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən Azərbaycan ərazilərinin işğal altında saxlanması davam edir. Ermənistan vətəndaşları, xüsusilə gənclər təhsil və yaradıcı fəaliyyətlə məşğul olmaq əvəzinə öz həyatlarının ən formativ dövrünü Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərində sənərgərlərdə keçirməyə və işğalçı missiyada xidmət etməyə vadar edirlər. Ermənistan rəh-

bərliyinin bu kimi populist addımlar atmaq əvəzinə Ermənistanın üzleşdiyi köklü sosial-iqtisadi problemlərin və Ermənistan-Azərbaycan münasibətinin həlli, region ölkələri ilə sülh və mehriban qonşuluq vəziyyətində yaşamaq barədə ciddi fikirleşməsi Ermənistan əhalisi üçün daha faydalı olardı".

Politoloq Arzu Nağıyev "Yeni Müsavat"a açıqlamasında bildirdi ki, erməni baş nazir oğlunu Qarabağa göndərməklə dividend qazanmağa çalışır: "Paşinyanın, ümumiyyətlə, istər Dağlıq Qarabağ münasibətinin həlli, istərsə də iqtisadi və ya siyasi reformalarla bağlı konkret bir proqramı yox idi və hazırda da yoxdur. Hələ ki, kadr dəyişiklikləri və digər korruptsiyaya uğramış məmurların ifşası və həbsi ilə məşğul olur. Bu da təbii ki, küçələrdə kütləyə verdiyi sözləri yerinə yetirməyə kifayət etmir. Bundan başqa, siyasi məhbuslar və bir sıra siyasi vədləri ilə bağlı həyata keçirəcəyi söz verdiyi problemlər də öz həllini tapmır. Məlum məsələdir ki, Paşinyan seçki öncəsi Dağlıq Qarabağla əvvəllər verdiyi açıqlamalara görə satqınlıqda ittiham edilirdi. Bundan başqa, Dağlıq Qarabağ klanını korruptsiyada günahlandırır. Lakin bu gün Rusiya da Paşinyanın Qərbə tərəf istiqamətlən-məsi üçün "Qarabağ kartı"nı

işə salıb. Paşinyan da bu kartın önəmini göstərmək üçün öz oğlunu ön cəbhəyə, yəni işğal olunan ərazilərə göndərib və bununla Dağlıq Qarabağ məsələsinin həllinə önəm verildiyini göstərməyə çalışır. Bundan başqa, hərbi çağırışçıların cəbhəyə getməkdən imtinasının qarşısını almağa cəhd edir".

Belə olan şəraitdə danışıqların sonrakı taleyinin sual altına düşdüyünü də söyləmək olar. N.Paşinyan iddia edir ki, danışıqlarda o, özü iştirak edəcək. Hətta danışıqlara maraqlı olduğunu da iddia edib. Ancaq "Dağlıq Qarabağın tərəf kimi iştirak etmədiyi danışıqların perspektivi ola bilməz" kimi sərəm fikrin müəllifi ilə danışıq aparmağın özü də mənasızdır.

Politoloq Arzu Nağıyev bildirdi ki, münasibətin həlli ilə bağlı görüşlərin keçirilməsi önəmli məsələdir: "Məlumdur ki, bu görüşü ən çox Rusiya istəyir. Çünki nüfuz davası üçün ən önəmli məsələ məhz regional təhlükəsizliyə təhdidin qarşısının alınması üçün atılacaq addımlardır. Azərbaycan tərəfinin mövqeyi məlumdur-ərazi bütövlüyümüz, işğal edilən torpaqların azad edilməsi və sonradan status məsələsinə qayıtmaq haqqında danışımaq olar. Son zamanlar Naxçıvan sərhədində baş verən hadisələr də birbaşa bu-

nunla əlaqəlidir və Paşinyana KTMT üzvü olduğunu başa salmağa çalışırlar. Deməli, Paşinyan bu gün əsasən Rusiyanı qane edən addımlar atmasa, bu acınacaqlı nəticə verə bilər"...

Bu arada ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrləri bölgəyə növbəti səfərə hazırlaşır. Həmsədrlər əvvəlcə İrəvana gedəcək və yeni rəhbərliklə "tanış" olacaqlar. Ancaq onları tanımaq üçün İrəvana getməyə ehtiyac qalmır, elə Paşinyanın oğlunu Azərbaycan ərazilərinə əsgər göndərmək qərarını verib də, bunu şəxsən açıqlaması beynəlxalq hüquqa təcavüzüdür. Hansı ki, hələ illər öncə Avropa Parlamenti Ermənistan hökumətini Qarabağa əsgər göndərməyə çağırırdı. Lakin İrəvan nəinki bu tələbə əməl etmədi, üstəlik, yeni hökumətin başçısı oğlunu da nümunə üçün Azərbaycan torpağına xidmətə yollayır. Görünən budur ki, Ermənistanın yeni hökumətinin başçısı "Qarabağ klanı"nı vursa da, Qarabağ kartından imtina etmədi.

Belə bir vaxtda Nikol Paşinyanın ABŞ dövlət katibinin Avropa və Avrasiya məsələləri üzrə köməkçisi Britic Brink ilə görüşməsi də acı təəssüf doğurur. Azvision.az xəbər verir ki, görüşdə Dağlıq Qarabağ münasibətinin nizamlanması üzrə danışıqlar prosesindəki mövcud vəziyyət müzakirə edilib. Paşinyan nizamlanma prosesində ABŞ-ın göstərdiyi səylərin əhəmiyyətini vurğulayıb. Ermənistanın baş naziri eyni zamanda ATƏT-in Minsk Qrupunun digər həmsədr ölkələri - Rusiya və Fransanın Dağlıq Qarabağ münasibətinin sülh yolu ilə həllində iştirakını yüksək qiymətləndirib. ABŞ prezidenti D.Tramp bir neçə gün əvvəl Bakıya ünvanladığı məktubda Qarabağla bağlı nikbin mövqə sərgiləmişdi. Amma Paşinyanın öz oğlunu Qarabağa yollaması nikbinliyə əsas vermirdi. Belə olan təqdirdə Paşinyanla Amerika diplomatının görüşünün də bir mənası qalmırdı. Çünki Paşinyanın bu siyasətinin qarşılığında sözü silah deməlidir.

□ **E.PASASOY,**
"Yeni Müsavat"

Ermənilərin arzusu yenə gözündə qaldı

Politoloq: "Osmanlı İmperiyası tərəfindən xəyanət etmiş təbəələrinə cəza aktını ermənilər "soyqırım" kimi qiymətləndirir"

Israil Knessetinin spikeri Yuli Edelşteyn ölkə parlamentinin gündəliyindən Osmanlı İmperiyasında törədilmiş "erməni soyqırımı" layihəsinin qəbul olunması qərarını çıxardı. Yayılan məlumatda bildirilib ki, spiker bu məsələni ona görə parlamentin gündəliyindən çıxarıb ki, çoxluğun layihəni dəstəkləyəcəyi sual altında olub (bu barədə geniş materialla digər səhifədə tanış ola bilərsiniz-red.)

Məlumat üçün qeyd edək ki, ötən həftə "Merets" Partiyasının lideri Tamar Zandberqin təklifi ilə İsrail parlamenti qondarma erməni soyqırımının tanınması məsələsinə müzakirəyə çıxarmağı qərara almışdı.

"Yeni Müsavat"a danışan **politoloq Qabil Hüseynli** bildirib ki, məsələni qabardan "Merets" partiyası millətçi partiyadır: "Erməni lobbisi onları müəyyən qədər ələ ala bilib. Birinci dəfə deyil ki, onlar bu məsələni İsrail parlamentinin gündəliyinə

salmaq istəyirlər. Daha öncə də iki dəfə uğursuzluğa düşər olublar. Yenidən bu məsələnin qabardılmasını, sadəcə olaraq, həmin partiya üçün siyasi fürsət kimi dəyərləndirmək lazımdır. Onlar düşünürdülər ki, Qüds məsələsinə görə Türkiyə ilə İsrail arasındakı əlaqələr çox pisləşib. Bu vəziyyətdən istifadə edib, "soyqırım" məsələsinə gündəmə gətirməyə çalışdılar. İsrail yaxşı başa düşür ki, bu məsələ həm də Azərbaycanın maraqlarına ciddi surətdə toxu-

Qabil Hüseynli

nur. Azərbaycanla da normal münasibətləri olan İsrail bunu heç zaman korlamaq istəmir. Çünki bu münasibətlər qarşılıqlı fayda əsasında qurulub və hər

iki tərəf üçün çox əlverişlidir. Bu səbəbdən də bir neçə dəfə qondarma soyqırım məsələsi Knessetin gündəminə gəlsə də, Azərbaycanı göz önünə alaraq

parlamentin rəhbərliyi, bir çox deputatlar bunu rədd ediblər. Düşünürəm ki, İsrail-Azərbaycan münasibətlərinin yüksək səviyyədə olması bu məsələdə həlledici rol oynadı".

Politoloq bildirib ki, yəhudi xalqında genosid məsələsinə münasibətdə fərqli yanaşmalar var: "İsraildə Holokostla bağlı formalaşmış baxış var. Bu baxışa görə genosid millətin böyük bir hissəsinin vəhşi formada soyqırımı məruz qalmasıdır. Həm də bu soyqırım hadisələrini təsdiq edən müxtəlif əşyayi-dəlillər, fotomateriallar olmalıdır. Ermənilər qondarma soyqırımla bağlı şişirdilmiş rəqəmlər ortaya atırlar. Şərqi Anadoluda cəmi 700-800 min erməni yaşadığı

halda deyirlər ki, 1.5 milyon erməni öldürülüb. Reyqan dövründə Amerikanın xüsusi təhqiqat qrupu tərəfindən də məsələ araşdırılıb. Belə qənaətə gəlinib ki, bu ərazilərdə 1.5 milyon erməni yaşamayıb və təbii ki, ölməyib. Osmanlı İmperiyası tərəfindən xəyanət etmiş təbəələrinə cəza aktını ermənilər "soyqırım" kimi qiymətləndirir. Yəhudi soyqırımını təsdiq edən həm də məhkəmə hökmü var. Nürinberq mühakiməsi Holokostu təsdiq edən minlərlə fakt ortaya çıxardı. Bunu da faşizmə qarşı ittiham aktlarından biri kimi irəli sürdü. Yeni yəhudi Holokostunu qəbul etmək üçün kifayət qədər fakt olduğu halda, qondarma erməni soyqırımı haqqında nə əşyayi-dəlil, nə də məhkəmə hökmü var. Bu səbəbdən də yəhudilər millətlərində formalaşmış soyqırım təfəkkürlərini gözdən salmamaları üçün "erməni soyqırımı"nı heç zaman tanımayacaqlar. Ermənilərin irəli sürdükleri bu məsələ dünyada qəbul edil-məyəcək və onlar bundan ciddi siyasi dividend qazanmayacaqlar".

□ **Əli RAİS,**
"Yeni Müsavat"

AXCP üzvləri arasında yeni həbslər var. Baş Prokurorluqdan musavat.com-a verilən məlumata görə, prokurorluq və daxili işlər orqanları tərəfindən ölkənin iqtisadi maraqlarına qarşı yönəlməklə sahibkarlıq fəaliyyətinin qanunla müəyyən edilmiş qaydalarına qəsd edən cinayətlərin aşkarlanaraq qarşısının alınması istiqamətində həyata keçirilən istintaq-əməliyyat tədbirləri nəticəsində Ədliyyə Nazirliyində qeydiyyatdan keçməyən Azərbaycan Xalq Cəbhəsi Partiyası adlı qurumun funksionerlərindən Əli Kərimli, Qənimət Zayidov, Saleh Rüstəmov, Vidadi Rüstəmli, Aqil Məhərrəmov, Ruslan Nəsirov, Babək Həsənov və digərlərinin Bakı şəhər sakinləri Ceyhun Hüseynov, Rauf İsgəndərov, Heydər Əhmədov, Tural Mehdiqanov və qeyrilərinin üzv olduqları qurumun respublikamızda və xaricdə dövlətimizə, dövlətçiliyimizə və milli maraqlarımıza zidd olaraq keçirilən tədbirlərin maliyyələşdirilməsi üçün qanunsuz sahibkarlıq fəaliyyəti nəticəsində əldə edilmiş külli miqdarda çirkli pul vəsaitlərinin leqallaşdırılması əməllərini törətmələrinə dair kifayət qədər sübutlar toplanıb.

Belə ki, Rusiyada yaşayan S.Rüstəmov çirkli pul vəsaitlərinin əldə edilməsinin mənbəyini gizlətmək məqsədilə "Sahibkarlıq fəaliyyəti haqqında" qanunun, Vergi Məcəlləsi və digər normativ-hüquqi aktların tələblərini pozaraq qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada dövlət qeydiyyatına alınmadan, vergi ödəyicisi kimi uçotda durmadan, həmçinin xüsusi razılıq (lisenziya) olmadan banklar və digər kredit təşkilatlarının müstəsna funksiyalarına aid faktiki bank fəaliyyətini həyata keçirmək məqsədilə AXCP-nin fəaliyyətinin maliyyələşdirilməsi üçün Rusiya ərazisində təbliğat aparıb.

S.Rüstəmov daha sonra biznes strukturlarında çalışmış və evvəllər tanış olduğu Azərbaycan

Əli Kərimlinin 5 min dollar "etirafı"

Hüquq-mühafizə orqanlarının rəsmi məlumatındakı 412 min dollar söhbəti AXCP liderini niyə narahat edib?

Respublikasının ayrı-ayrı vətəndaşlarından hər ay toplayaraq Moskva şəhərində kommersiya bankında açdığı hesabına keçirdiyi 30 min ABŞ dollarını 2016-cı ilin mart ayından etibarən, Bakı şəhərində valyuta əməliyyatlarının qanunsuz köçürülməsi ilə məşğul olan C.Hüseynov, R.İsgəndərov, H.Əhmədov və T.Mehdiqanov vasitəsilə V.Rüstəmovun çatdırılmasını təmin edib. V.Rüstəmlinin həmin vəsaitləri qəbul edib A.Məhərrəmov, R. Nəsirov və B.Həsənova, onların isə AXCP-nin funksionerlərinə vermələri ilə, ümumilikdə, 412 min ABŞ dollarını AXCP-nin tədbirlərinin maliyyələşdirilməsinə, dəstə üzvlərinin iqtisadi maraqlarının təmin olunmasına və digər maliyyə əməliyyatlarının həyata keçirilməsinə,

beləliklə də cinayət yolu ilə əldə edilmiş külli miqdarda pul vəsaitlərinin leqallaşdırılması əməllərini törətmələrinə əsaslı şübhələr müəyyən olunub.

Həmin xüsusatlar S.Rüstəmov, V.Rüstəmli, C.Hüseynov və başqalarının ifadələri, digər istintaq hərəkətləri və əməliyyat-axtarış tədbirləri ilə təsdiq olunub, müvafiq ekspertizanın rəyi ilə qeyd olunan şəxslərin mobil cihazlarında pul vəsaitlərinin qeyri-qanuni dövriyyəsinə dair texniki sübutlar əldə edilib.

İş üzrə dindirilmiş B.Həsənov, R.Nəsirov, A.Məhərrəmov qeyd olunan qanunsuz əməlləri etiraf edərək, təmsil etdikləri qurumun fəaliyyət və tədbirlərinin maliyyələşdirilməsi üçün S.Rüstəmovun Moskva şəhərindən göndərdi-

yi pul vəsaitlərini V.Rüstəmlidən qəbul edib, Əli Kərimli və digər şəxslərə verdiklərini bildiriblər. Onların yaşadıkları ünvanlarda aparılmış axtarışlar zamanı qanunsuz pul dövriyyəsinin, çirkli pulların leqallaşdırılmasını təsdiqləyən bank kartları və başqa sənədlər aşkar edilərək maddi sübut kimi götürülüb.

S.Rüstəmov, V. Rüstəmli, A.Məhərrəmov, R.Nəsirov, B. Həsənov, Eltac Əlisoy Cinayət Məcəlləsinin 192.3.2 (xüsusilə külli miqdarda gəlir əldə etməklə qanunsuz sahibkarlıq), 193-1.3.1 və 193-1.3.2-ci (müştəkkil dəstə tərəfindən cinayət yolu ilə əldə edilmiş külli miqdarda pul vəsaitlərini və ya digər əmlakı leqallaşdırma) və sair maddələri ilə təqsirləndirilən şəxs qismində cəlb olunaraq barələrində məhkəmənin qərarları ilə həbs qətimkan tədbiri seçilib. İstintaqdan gizləndiyi üçün E.Əlisoy barəsində axtarış elan olunub.

Təqsirləndirilən şəxslərin cinayət-prosessual qanunvericilikdə nəzərdə tutulan müdafiə, hüquqi yardım almaq və sair hüquqları tam təmin olunub.

Bəzi kütləvi informasiya vasitələrində və sosial şəbəkələrdə yayımlanan məlumatlar

isə istintaqa təsir göstərmək, cinayət işini süni surətdə siyasiləşdirərək cəmiyyətdə qəsdən yanlış fikir formalaşdırmaq və ictimai rəyi çəşdirmaq məqsədi güdür.

Hazırda Baş Prokurorluğun və Daxili İşlər Nazirliyinin aidiyyəti qurumları tərəfindən cinayət işi üzrə hərtərəfli və obyektiv istintaq aparılmaqla təqsirkar şəxslərin dairəsinin tam müəyyənləşdirilərək məsuliyyətə cəlb olunmaları istiqamətində qanunvericilikdə nəzərdə tutulan zəruri istintaq-əməliyyat tədbirləri davam etdirilir.

Bəyanatda əsas diqqətçəkən AXCP lideri Əli Kərimlinin təqsirkar şəxs qismində adları keçən üzvlərlə birlikdə isminin ön sırada gəlməsidir. Doğrudur, Ə.Kərimli 412 min ABŞ dolları ittihamını qəbul etmir, amma beş min dollar aldığını etiraf edir: "Saleh Rüstəmli ilə dostam, eyni əqiddəni paylaşırıq. Düzdür, uzun illərdir ki, görüşürük, ancaq biz dostuq. Saleh bəy uzun illərdir ki, Rusiyada kiçik bizneslə məşğuldur. Ötən bir neçə ilin ərzində mənə yardım məqsədilə bir neçə dəfə pul göndərib. Bəzən 500 dollar, bəzən 1000 dollar olmaqla. Pul təmənnsiz verildiyindən dəqiq hesabatını apar-

mamışam. Ancaq təqribən 5 min dollar yardımdan söhbət gedə bilər. Xəbərdə yaydıqları 412 min dollar ağ yalandır, söhbət bu məbləğin haradasa, 100-də birindən gedir. Əlbəttə, mən Saleh bəyin biznes məqsədilə kimlərə nə alıb-verdiyini bilmirəm, ancaq mənə edilən yardım, bir daha vurğulayıram ki, təqribən 5 min dollar ətrafında olub".

Məlumat üçün bildirik ki, aprelin 22-də Türkiyədə saxlanılaraq, Azərbaycana ekstradisiya edilən biznesmen, sabiq deputat, "Quska" ləqəbli Hüseyn Abdullayevin istintaqda bir sıra şəxslərin adını çəkdiyi barədə iddialar səslənirdi. "Quska"nın həbsindən yarım ay sonra AXCP üzvü Mirfeyzulla Seyidov (səhhəti ilə əlaqədar ev dustaqlığına buraxılıb) həbs edilib. Mayın 12-də isə bu ittihamlarda baş rolda adı keçən Gədəbəyin yarım icra başçısı Saleh Rüstəmov saxlanıldı. Hər iki şəxsin Ə.Kərimliyə ölkə kənarından gələn pulların çatdırılmasında əsas rol oynadıqları üçün həbs edildiyi barədə iddialar səsləndi. Son həbslər isə bu iddiaların doğru olduğu ehtimallarını artırıb.

□ Cavansir ABBASLI, "Yeni Müsavat"

Bakıda varlı balalarının oxuduğu özəl məktəblər-siyahı və qiymətlər

Bu məktəblərin əksəriyyəti beynəlxalq dərəcəli sertifikat verdiyi üçün xarici ölkələrdə bakalavr təhsili almaq daha da rahatlaşır, əcnəbi dil daha yüksək səviyyədə öyrədilir

Azərbaycanda orta təhsil pulsuz olsa da, müasir dövrdə özəl təhsil ocaqları trendə çevrilib. Qərbi ölkələrdə özəl təhsilin ənənəsinin qədim tarixi olduğu halda, Azərbaycanda bu ənənə 90-cı illərdən start götürüb, həm də nə götürüb. Paytaxtdakı özəl təhsil müəssisələrinin illik qiyməti hətta ölkəmizdəki ali təhsil ocaqlarının illik təhsil haqqından qat-qat bahadır.

Minval.info xəbər verir ki, ilk özəl təhsil müəssisəsi kimi ad çıxaran TISA (The International School of Azerbaijan) həmin illərdə paytaxtın ən prestijli, bahalı təhsil ocağı hesab olunurdu. Məktəb rəhbərliyindən verilən məlumata əsasən, burada ilk olaraq BP və başqa neft-qaz şirkətləri, xarici ölkələrin Azərbaycandakı səfirliklərinin əməkdaşlarının övladları təhsil almalı idilər. Hazırda burada təhsil almaq üçün 24 mini gözdən çıxarmaq lazımdır. Hətta indi də burada təhsil alan uşaqların böyük əksəriyyəti xa-

rici ölkə vətəndaşlarıdır.

"The International School of Azerbaijan" məktəbində isə təhsil başqa yaşından başlayır. Burada valideynlər uşaqlarının məktəbə hazırlığı üçün 11 min ABŞ dolları ödəməlidir. 1-ci sinifdən 9-cu sinifdək isə təhsil haqqı illik olaraq 34 min ABŞ dolları təşkil edir. 9-cu sinifdən yuxarı isə təhsil haqqı təxminən 40 min ABŞ dollarıdır. Bu fantastik qiymətin qarşılığında hansı ayrıcalıq tanınması ilə maraqlanırsınız? Rəhbərlik bu məbləğə məktəb tərəfindən birbaşa məzunun bakalavr pilləsinə yit-

yələnmə ilə əlaqələndirir.

Bahalı, özəl təhsil müəssisələrinin liderlik siyahısında növbəti məktəb "Bakı Oksford"dur. 1998-ci ildən fəaliyyət göstərən məktəb Kembric Universitetinin imtahan mərkəzi və BMT yanında QHT-nin üzvüdür. Adından da

göründüyü kimi, burada təhsil ingilis dilindədir və təhsil müddəti 12 ildir. Buraya qəbul olunmaq üçün əvvəlcə ingilis dilindən imtahan vermək lazımdır, qəbul olunduqdan sonra ikinci əlavə dil təklif olunur. Qiymətə gəlincə isə bir illik təhsil haqqı 1-9-cu siniflər

üçün 14 min 500 manat, 10-12-ci siniflər üçün 16 min 500 manatdır.

Digər bir məktəb Bakı Avropa məktəbidir. Burada da qiymətlər dodaq çatladacaq cinsdəndir.

Belə ki, 1-4-cü siniflər üçün 9800 AZN, 5-9-cu siniflər üçün 12000 AZN, 10-11-ci siniflər üçün 14000 AZN nəzərdə tutulub. Onu da qeyd edək ki, bu məktəbdə Hima-yedərlər Şurası yüksək təhsil nəticələri göstərən, lakin ailəsinin maliyyə çətinlikləri olan məktəbin hazırkı şagirdlərini dəstəkləmək üçün Maliyyə Yardım Programını həyata keçirir. Maliyyə yardımı ilə maraqlanan valideynlər məktəbin internet sahifəsindən və ya məktəbin qəbul şöbəsindən məlumat əldə edə bilərlər. Bu zaman təsdiqlənmiş ərizələr daha sonra məktəb tərəfindən baxılacaq və şagirdin təhsil və davranışı barədə rəylər nəzərdən keçirilir. Maliyyə yardımı üzrə qrantlar əksər hallarda daha çox şagirdin bu yardım fondundan yararlanmasını baxımından təhsil haqqının müəyyən hissəsi üçün verilir.

Qeyd edək ki, Azərbaycanda ən populyar məktəblər sırasında özəl türk liseyləri birincilik təşkil edir. Ali məktəblərə qəbul zamanı da bu liseyin məzunları ön sıraları tutur. Lakin araşdırma zamanı bunların vətəndaşa

heç də ucuz başa gəlmədiyini müəyyənləşdirdik. "Qafqaz İbtidai Gimnaziyası"nda 1-ci sinifdən 6 -cı sinifə qədər illik təhsil haqqı 7350 manatdır.

"Bakı Türk Liseyi"ndə illik ödəniş 8000 manat, "Dədə Qorqud" liseyində isə 5550 manatdır. Paytaxtda türk liseyləri arasında qiymətinə görə, ən münasib "Atatürk liseyi"dir ki, onun da illik təhsil haqqı 1500 manatdır.

Nəzərə alsaq ki, hər il 700 bal toplayan gənclərimizin əksəriyyəti dövlət məktəblərinin payına düşür, o zaman belə bir sul ortağa həyata keçirir. Maliyyə yardımı ilə maraqlanan valideynlər məktəbin internet sahifəsindən və ya məktəbin qəbul şöbəsindən məlumat əldə edə bilərlər. Bu zaman təsdiqlənmiş ərizələr daha sonra məktəb tərəfindən baxılacaq və şagirdin təhsil və davranışı barədə rəylər nəzərdən keçirilir. Maliyyə yardımı üzrə qrantlar əksər hallarda daha çox şagirdin bu yardım fondundan yararlanmasını baxımından təhsil haqqının müəyyən hissəsi üçün verilir.

Qeyd edək ki, Azərbaycanda ən populyar məktəblər sırasında özəl türk liseyləri birincilik təşkil edir. Ali məktəblərə qəbul zamanı da bu liseyin məzunları ön sıraları tutur. Lakin araşdırma zamanı bunların vətəndaşa

Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin (AXC) yaradılmasının 100 illiyi dövlət səviyyəsində qeyd olundu, hər birimiz bu şərəfli tarixi hadisəni xatırlayıb dövlət quran kişiləri rəhmətlə andıq, "millətimizin imzasının imzalar içində" olmasından dolayı qüruru hissi keçirdik. Ancaq eyni vaxtda ürəyimizi sızlardan başqa bir tarixi hadisənin də üstündən bir əsr keçdi, söhbət tarixi Azərbaycan ərazisi, İrəvan xanlığının mərkəzi olan İrəvan şəhərinin ermənilərə güzəşt edilməsindən gedir.

1918-ci il mayın 28-də müstəqilliyini elan edən ermənilər paytaxtsız qaldığı üçün böyük güclərin təzyiqi nəticəsində Azərbaycan Cümhuriyyətinin qurucuları İrəvanı güzəştə getməyə məcbur oldular. Qərarın qəbul olunması heç də asan olmadı. Ancaq Milli Şurada digər bütün tarixi ərazilərimizə iddialarından əl çəkmələri şərti ilə İrəvanı ermənilərə güzəştə getməyə qərar verdi. Özü də bu qərarı qəbul edərkən Milli Şura üzvləri nəinki Bakıya, heç Gəncəyə də gələ bilməmişdilər. Bununla bağlı F.X.Xoyski o vaxtkı xarici işlər naziri N.H.Hacinskiyə ünvanladığı məktubda yazırdı: "Onlar (ermənilər - red.) ultimatumu qəbul edirlər və müharibəyə son qoyurlar. Biz İrəvanı güzəştə getdik". May ayının 29-da erməni Milli Şurası ilə danışıqlar barədə Nazirlər Şurasının sədri F.X.Xoyski Azərbaycan Milli Şurasının iclasında məlumat verdi. O göstərdi ki, Ermənistan Federasiyası yaratmaqdan ötrü onlara siyasi mərkəz lazımdır, Aleksandropol türklər tərəfindən tutulduqdan sonra belə bir siyasi mərkəz ancaq İrəvan şəhəri ola bilər, ona görə bu şəhərin ermənilərə güzəştə gedilməsi labüddür. Bu məsələ barəsində çıxış edənlər İrəvan şəhərinin ermənilərə güzəşt edilməsinə qətilməz bəla kimi qiymətləndirdilər. Milli Şuranın iclası İrəvan şəhərinin ermənilərə güzəştə gedilməsi barədə öz razılığını bildirdi. İki gün sonra İrəvan Milli Şurasının üzvləri Mir Hidayət Seyidov, Bağır Rzayev və Nəriman bəy Nərimanbəyov İrəvan şəhərinin Ermənistan Respublikasına güzəştə gedilməsinə etiraz etdilər, lakin iyun ayının 1-də keçirilən Azərbaycan Milli Şurasının iclası bu etirazı qəbul etmədi. Birçə məqamı xatırladaq ki, Azərbaycanın bugünkü sərhədlərinin haradan keçdiyi barədə təsəvvür yaransın. Baxmayaraq ki, İrəvandan seçilən Milli Şura üzvləri bunun əleyhinə səs verdilər və s. Bu, çox böyük tarixi səhv idi, gərək biz bu addımı atmayıdıq. Ancaq zamanında edilən bu səhvi biz düzəltməliyik. Tarixin istənilən anda dikte etdiyi və ayrı-ayrı şəxslər tərəfindən bu və ya digər şəkildə özünün iradəsindən asılı olan və olmayan şəkildə o səhvlərə atılan imzanı da tarixin özü düzəldir. Biz bu tarixə yaxınlaşırıq. Mən buna əminəm. Ola bilsin ki, mən bunu görməyəcəyəm. Ancaq yaxın zaman kəsiyində mən həmin torpaqların bir daha Bütöv Azərbaycanın içində yer alacağına qətiyyətlə inanıram. Bu gün mən Fəzail Ağamalı olaraq Zəngəzur özümün

"Bu, çox böyük tarixi səhv idi..."

Fəzail Ağamalı: "İrəvanda ulu babalarımız İrəvan xanlarının çirağı yanmalıdır"

masi barədə rəsmi səviyyədə iddiasını ortaya qoymalıdır. **Əslən Qərbi Azərbaycandan, Sisian rayonunun Qızıl Şəfəq (Sıxlar) kəndindən olan deputat, AVP sədri Fəzail Ağamalı "Yeni Müsavat"a bu mövzu ilə bağlı maraqlı fikirlər söylədi. Deputat bildirdi ki, bizim tariximizin ən ağır səhifələrindən biri vaxtilə İrəvanın ermənilərə paytaxt kimi verilməsi olub:** "Mən bu məsələ ilə bağlı kimi-sə ittiham etmək istəmirəm. Burada həmin dövrdə böyük güclərin də, qardaş Türkiyənin də böyük səyləri oldu. Azərbaycan Cümhuriyyətinin qurucularının bu səylərin qarşısını almağa gücü çatmadı. Baxmayaraq ki, İrəvandan seçilən Milli Şura üzvləri bunun əleyhinə səs verdilər və s. Bu, çox böyük tarixi səhv idi, gərək biz bu addımı atmayıdıq. Ancaq zamanında edilən bu səhvi biz düzəltməliyik. Tarixin istənilən anda dikte etdiyi və ayrı-ayrı şəxslər tərəfindən bu və ya digər şəkildə özünün iradəsindən asılı olan və olmayan şəkildə o səhvlərə atılan imzanı da tarixin özü düzəldir. Biz bu tarixə yaxınlaşırıq. Mən buna əminəm. Ola bilsin ki, mən bunu görməyəcəyəm. Ancaq yaxın zaman kəsiyində mən həmin torpaqların bir daha Bütöv Azərbaycanın içində yer alacağına qətiyyətlə inanıram. Bu gün mən Fəzail Ağamalı olaraq Zəngəzur özümün

elektron poçtunda yaşadırım. Mənim elektron poçtum Zəngəzur1947@mail.ru gedir. Fikirleşirəm ki, bu, mənim yaddaşımla bərabər, ruhumda yaşayan bir torpaq kimi, eyni zamanda elektron poçtunda yaşasa, yaxşı olar. An-

zularının ən mühümündən biri olan Azərbaycanın taleyi haqqında fikirlərini hər kəs bir daha oxusun. Mən bununla bu yaxınlarda mətbuatdan bir daha tanış oldum. Azərbaycan haqqında oradakı düşüncələr Heydər Əliyev haqqın-

da kifayət qədər bilgisi olmayan insanlar üçün son dərəcə vacibdir".

AVP sədri mərhum prezident Heydər Əliyevin ata yurdunun Ermənistan adlanan ərazidə qalması, həmçinin internet mediasında həmin kəndlə bağlı videomaterialların yayılmasından danışarkən qeyd etdi ki, söhbət bir kənddən getmir: "Burada söhbət Azərbaycanın ayrılmaz tərkib hissəsi olan Zəngəzurdan gedir. Zəngəzurun, əlbəttə, hər bir azərbaycanlıya böyük şərəf gətirən, böyük qürur hissi doğuran kəndi var - Comərli kəndi. O kəndlə bizim kəndin arasında 3 km-lik məsafə var. Yeni bizim kəndləri bir təpə ayırır. Mənim bildiyim qədər o kənd 45-50 evlik kənd idi. Onun yanındakı Ərəfsə kəndi isə nisbətən böyük idi. Orada hamısı Azərbaycan kəndləri olub. Ötən əsrin əvvəllərində, 1918-20-ci illərdə Andronikin vandal hərəkatları nəticəsində o kəndlərin mütləq əksəriyyəti dağıdılıb, məhv edilib, əhalinin böyük hissəsi Naxçıvana köçüb. Bizim camaatımız, o cümlədən Comərli kəndinin hamısı Naxçıvana köçüb. Laçın istiqamətində olan kəndlər isə Laçın, Füzuli, Cəbrayıl köçüb. İndi də siz təsəvvür edin, 50 ailəlik bir kənddən dünya şöhrətli tarixi şəxsiyyət çıxdı və bu tarixi şəxsiyyət Azərbaycan məmləkətinin tələyində həlledici rol oynadı. O kənd və o ev Heydər Əliyev qədər bizim üçün müqəddəsdir. Biz o müqəddəsliyi geri qaytarmalıyıq! Biz orada Heydər Əliyevin ruhuna dualar oxuyub, onun çirağını yenidən yandırmalıyıq! O, elə bir çiraq olmalıdır ki, əbədi yansın, bir daha sönməsin. Həmçinin İrəvanda ulu babalarımızın - İrəvan xanlarının çirağı yanmalıdır. İndi düşmənlər tapdığı anda bütün yurd-yuvalarımızda çiraqlar yanmalıdır, Allahın köməkliliyi ilə!"

□ Cavid TURAN,
"Yeni Müsavat"

"Azərbaycanı İran qaçqınları bürüyəcək..."

Vladimir Jirinovski

ABŞ-in İranla nüvə sövdələşməsindən çıxması bu ölkədə sosial partlayışa səbəb olacaq, nəticədə iranlı qaçqınlar Qafqaza axın edəcək. Virtualaz.org xəbər verir ki, belə proqnozla rusiyalı siyasətçi, LDPR sədri Vladimir Jirinovski Primakov qiraətində çıxış edib.

Onun sözlərinə görə, Birləşmiş Ştatlar İran iqtisadiyyatını dağıda bilməyəcək. Çünki İran dayanaqlı ölkədir, ancaq dini qruplar arasında qarşıdurma yarana və bu da sosial qeyri-sabitliyə gətirib çıxara bilər. Çünki İranda çoxdandır sünnülərlə şiələr arasında mübahisələr gedir.

"Bəs iranlılara hara qaçaq? Ancaq şimala: onlar Gürcüstanı, Ermənistanı və Azərbaycanı bürüyəcəklər, siz onları Rostovda da görə bilərsiniz. Biz ki, ABŞ Meksika sərhədini hasarladığı kimi özümüzü hasarlaya bilmərik"-Jirinovski deyib.

Bəşər Əsəddən xain qərar-iki separatçı rejimi tanıdı

Suriya Gürcüstanın separatçı bölgələri olan Abxaziya və Cənubi Osetiyanın müstəqilliyini tanıyıb. Bu haqda AzadlıqRadiosunun gürcü xidməti məlumat yayıb.

Məlumatla görə, qondarma "Abxaziya respublikasının" xarici işlər naziri Daur Kove facebook sosial şəbəkəsində yazıb ki, Suriya separatçı qurumun müstəqilliyini tanıyıb. Abxaziya "prezidenti"nin veb-saytında yerləşdirilmiş məlumatda deyilir ki, "mayın 29-da Abxaziya Respublikası və Suriya Ərəb Respublikası bir-birlərini tanıdıqlarını, səfirliklər səviyyəsində diplomatik münasibətlərin qurulduğunu" elan ediblər.

Bu gün Cənubi Osetiyanın separatçı rejiminin də müstəqilliyinin tanınması haqda informasiya yayılıb. Qondarma respublikanın xarici işlər nazirliyi Suriya ilə qarşılıqlı diplomatik münasibətlərin qurulması haqda kommunike yayıb.

Cənubi Osetiyanın "rəhbəri" Anatoli Bibilov bunu tarixi hadisə adlandırıb, Suriya prezidenti Bəşər Əsədə şəxsən təşəkkür edib.

Suriyanın SANA dövlət xəbər agentliyi də Dəməşqin Abxaziya və Cənubi Osetiyanı tanımağa razılışdığını bildirir. Bu addımla "onların Suriyaya terrorçu təcavüzünə qarşı tutduqları mövqenin dəyərləndirildiyi" vurğulanıb. İndiyədək Abxaziya və Cənubi Osetiyanın müstəqilliyini Rusiyadan başqa Venesuela, Nikaragua, Nauru Sakit Okean adası tanıyıb.

Abxaziya "prezidenti" Raul Hadjimbanın veb-saytında yerləşdirilmiş bəyanatda deyilir ki, Abxaziya, Suriya və Cənubi Osetiya "elçiləri" mayın 28-də Rusiyada görüşüblər, "müvafiq fikir mübadiləsi" aparıblar. Məlumatda Abxaziya və Suriya rəsmilərinin "qarşılıqlı səfərlər" etdiyi, "sıx münasibətlərin qurulduğunu" da vurğulanır.

Suriya rejiminin Gürcüstanın Rusiyanın nəzarətində olan iki separatçı bölgəsini "müstəqil dövlət" kimi tanıması heç şübhəsiz ki, yüz minlərlə suriyalıni öldürən Bəşər Əsədin Moskva qarşısında minnətdarlıq ifadəsidir. Çünki Əsədi Suriyanın darımağın edilməsi və ölkə əhalisinin yarıdan çoxunun qırılması, qaçqın düşməsi hesabına hakimiyyətdə saxlayan məhz Moskvadır. İndi Bəşər Əsəd Moskvanın əlində sirk ayısıdır və onu istənilən yerdə, istənilən havaya oynatmaq olar.

Dəməşqin bu addımına cavab olaraq Gürcüstan Suriya ilə diplomatik münasibətləri kəsəcəyini bildirib. Gürcüstanın xarici işlər naziri Mixeil Canelidze twitində yazıb ki, bu addım Suriyanın manipulyasiya etdiyi Əsəd rejiminin beynəlxalq hüququ bir daha kobudcasına pozmasıdır və beynəlxalq ictimaiyyət bunu pisləməlidir. Gürcüstanın Xarici İşlər Nazirliyi bəyanatında bildirib ki, Dəməşqlə münasibətlərin kəsilməsi prosedurları başlandı.

Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Mübariz Qurbanlı APA-ya müsahibəsində qeyri-qanuni fəaliyyət göstərən din xadimlərinin bəzən insanları aldadaaraq qeyri-qanuni kəbin kəsməklə məşğul olduğunu bildirdi. Komitə sədrinin sözlərinə görə, rəsmi təyin olunmayan şəxslər bəzən azyaşlılara kəbin kəsirlər. Bu, cinayətdir və bəzilərini cinayət məsuliyyətinə cəlb edilib.

M. Qurbanlının bu açıqlaması rəsmi nikah olmadan dini kəbinlə ailə quran qadınların boşanarkən yaşadığı problemləri "Yeni Müsavat" qəzetinin gündəminə gətirdi.

Əfsanə Muradova (ad şərtidir) bir ildən çoxdur ki, 2 balası ilə birgə "Təmiz Dünya" İctimai Birliyinin sığınacağında yaşayır. Sığınacağına yerləşdirilərkən ikinci oğluna hamilə imiş. Onun dediklərindən: "Bakılıyam. 16 yaşım olanda xalam oğluna verdilər mənə. Çox az yaşadıq. Bir qədər sonra xalam oğlu rəhmətə getdi. Qayıdım anamın yanına. Sonra Əhmədlə (ad şərtidir) tanış olduq. Dul olduğumu bildirdi. Dini kəbin kəsirdi, başladıq birgə yaşamağa. Kirayə ev tutmuşdu. 5 il yaşadıq. Bir oğlumuz oldu, ikinciyə hamilə idim. Sonra anası imkan vermədi. Əhmədə elə hey zəng edib deyirdi ki, onları at, qayıt kəndə evləndirirəm sənə. Nəhayət, Əhməd anasının uzun-uzadı ısrarlarına dözməyib qayıtdı kəndə. Anası Əhmədi öz xalası qızı ilə evləndirdi. Biz isə qaldıq küçədə. Sonra sığınacaq haqda eşitdim, gəldik..."

"Təmiz Dünya" İB-nin sədri Mehriban Zeynalovanın sözlərinə görə, Əfsanə ikinci oğlunu sığınacaqda ikən dünyaya gətirib. Əfsanə ilə Əhmədin rəsmi nikahı olmadığından uşaqlar ananın soyadını daşıyır. Üstəlik, Əfsanə iki uşağa

Kəbin, ya rəsmi nikah - hansı vacibdir...

Aynur Veysəlova: "Əvvəlki illərlə müqayisə etsək, qeyri-rəsmi nikahdan doğulan uşaqların sayı azalmağa doğru gedir"

görə aliment də ala bilmir: "Böyük uşaq 2 yaş 6 aylıqdır, balaca 7 aylıq. Uşaqların doğum haqda şəhadətnamələrində ata adı yazılsa da, ananın soyadını daşıyırlar. Əhməd özü ortaliqə çıxmır, ata-anası ilə danışırıq. Onlar da deyir, uşaq Əhmədin deyil. Atalığın təyin olunması üçün məhkəməyə müraciət edilməlidir. DNT analizi isə çox bahadır. Əlimizdə o qədər imkan yoxdur deyər hələlik şəraf və ləyaqətin alçaldılması ilə bağlı məhkəməyə müraciət edəcəyik".

Gənc Vətəndaş Maarifləndirmə İctimai Birliyinin icraçı direktoru, hüquqşünas Günel Səferova bildirir ki, qadın ailə qurarkən rəsmi nikaha daxil olması vacibdir: "Bu halda qadın

bir çox hüquqları yaranır: yaşayış sahəsindən istifadə etmək, nikah dövründə hər hansı mülkiyyət əldə edilibsə, ümumi birgə mülkiyyət sayılır, uşağa ad və soyad almaq kimi və s. Rəsmi nikahı olmayan qadın ayrılarkən əmlak hüquqlarını yaşayış sahəsindən istifadə, qeydiyyat kimi hüquqlarını və eyni zamanda atalığı müəyyən olunmayıbsa, alimentin tələbi bir qədər çətinləşir. Atalığın müəyyən olunması və aliment tələbi ilə məhkəmə qarşısında iddia qaldırılmalıdır".

G. Səferova bu mövzuda onu da qeyd edir ki, əhalini marifləndirmək lazımdır. Məsələn, dini nikahları edən imamlar rəsmi nikah haqda şəhadətnaməni görmədən kəbin kəs-

məməlidir.

Hüquqşünasın sözlərinə görə, rəsmi nikah olmadan dini nikaha daha çox erkən ailə quran qızlar cəlb edilir: "Bakı kəndlərindən birində bir ailə vardı, qızlarının toy dəvətnaməsinə qədər paylamışdılar. 16 yaşında qızı 33 yaşında kişiylə ərə verildilər. Oğlan da Rusiyadan gəlmə idi. Qızın yaş rəsmi nikaha düşmədiyindən dini kəbin kəsdimişdilər. Bizə qonşusu məlumat vermişdi. Bizim müdaxilədən sonra məsələ hüquqi müstəviyə çıxdı. Sonradan ailə sübut elədi ki, guya bu, qız toyu imiş. Oğlan toyu 3 ildən sonra olacaqmış. Qız 2 il xalasıgildə qaldı. Çünki xalası erkən nikaha qarşı idi. Sosial işçilərimiz hələ də əlaqə

saxlayır. Qız indi tibb kollecinə oxuyur. Qızları ilə evlənəcək oğlanın sonrakı həyatı necə olubsa, hətta qızın atası deyib ki, nə yaxşı o vaxt mane olmadunuz! Nə qədər erkən nikahın qarşısını almışqsa, əvvəlcə analar bizə dünyada eşitmədiyimiz qarşılarıdır. Amma 2-3 il sonra dua edirlər ki, bəs qızımızı alacaq o oğlan arvad-uşağını atıb".

G. Səferova onu da qeyd edir ki, qızlarını erkən nikaha məcbur etmə halları daha çox cənub, son zamanlar isə Şabran, Xaçmaz və Balakən rayonlarında mövcuddur.

Ailə Məcəlləsinə əsasən, Azərbaycanda nikah yaşı 18 yaş müəyyən olunub. Üzrlü səbəblər olduqda, nikaha daxil olmaq istəyən və nikah yaşına çatmamış şəxslərin yaşadıkları ərazinin müvafiq icra hakimiyyəti orqanı onların xahişi ilə nikah yaşının 1 ildən çox olmayaaraq azaldılmasına icazə verə bilər.

Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin İnformasiya və Analitik Araşdırmalar Şöbəsinin baş məsləhətçisi Aynur Veysəlova bildirir ki, qeyri-rəsmi nikahda yaşamaq və rəsmi nikah olmadan dini nikaha girmək tendensiyası son illər dəyişir: "Son zamanlar cütlüklər üstünlük verir ki, həm rəsmi, həm də dini nikahları olsun. 2017-ci ildə qeyri-rəsmi nikahdan doğulan uşaqların sayı 22796 olub. Bu say 2016-cı ilə nisbətə 4 min uşaq azalıb. Daha əvvəlki illərlə

müqayisə etsək, qeyri-rəsmi nikahdan doğulan uşaqların sayı azalmağa doğru gedir. Bu da onu göstərir ki, cütlüklər rəsmi nikaha girməyə çalışır. Dövlət Komitəsi olaraq borcumuzdur ki, insanlar arasında maarifləndirmə aparaq, insanları başa salaq. Dinin qaydalarına əməl etmək çox yaxşıdır, amma hüquqi cəhətdən münasibətlərin rəsmiləşdirilməsi daha da yaxşı və vacibdir. Bu halda həm qadının, həm kişinin, həm də dünyaya gələcək uşağın hüquqlarının tənzimlənməsi məhz bu sənədləşmədən keçir. Bir nüansı da qeyd etmək istəyirəm. Nikahların rəsmiləşdirilməsi ilə bağlı ailələri aradaşdırın zaman iki hala rast gəlirik. Elə ailə var ki, beşinci, hətta altıncı uşaq doğulub, çox gözəl ailə münasibətləri var, mehribançılıq, bir-birinə qarşılıqlı hörmət var, amma rəsmi nikahları yoxdur. Məlum olur ki, o vaxt hansısa üzrlü səbəbdən - vaxtında şəxsiyyət vəsiqəsi almayıb, qeydiyyatda olduğu ünvandan çıxıb, yeni ünvana qeydiyyatda düşməyib və s. sənədləşdirmə proseduru qaydaları vaxtında yerinə yetirilməyib. Komitə belə ailələr arasında maarifləndirmə aparır".

Baş məsləhətçi onu da əlavə edib ki, Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi və Qafqaz Müsəlmanlar İdarəsinin göstərişi ilə artıq din xadimləri rəsmi nikah haqda sənəd təqdim etmədiyi halda dini kəbin kəsirlər.

□ Ləman MUSTAFAQIZI, "Yeni Müsavat"

"Koroğlu" daha bir işçisini borcla yüklədi

Şirkətin əməkdaşı vaxtı keçmiş malları MMC-yə qaytardı, adına 23 min manat borc yazıldı

İctimai fəal Samir Zeynalov "Koroğlu" MMC-yə qaytarılan vaxtı keçmiş məhsullarla bağlı redaksiyamıza video təqdim edib. O, hüquq-mühafizə orqanları rəhbərlərinə və ombudsman Elmira Süleymanovaya müraciət edərək, MMC-də baş verən qanunsuzluqların araşdırılmasını istəyib.

Qeyd edib ki, mövcud videoçəkilişlər 07.09.2017-ci il tarixdə "Koroğlu" MMC-dən ayrılan, nümayəndəsi olduğu Sahəddin Vələddin oğlu Məmmədov tərəfindən qeydə alınıb. Videoda şirkətə qaytarılan vaxtı keçmiş məhsulların və həmçinin satılmayan, lakin istifadə vaxtına az müddət qalmış malların şirkət rəsmiləri tərəfindən mövcud fakturalar vasitəsilə qəbulu əks olunub. S.Zeynalov qeyd edib ki, Sahəddin Vələddin oğlu Məmmədov vaxtı keçmiş malları şirkətə qaytarıb, amma şirkət rəhbərliyi keçmiş işçisinə qarşı 23 min manata qədər borc ittihamı irəli sürüb. Şirkətə qaytarılan mallara görə süni şəkildə borclanan şəxslər adlarına yazılan külli miqdarda borcları ya ödəmək, ya da şirkətdə borc köləliyi altında çalışmağa vadar edirlər. Hər 2 təklifdən haqlı şəkildə imtina edən sabiq işçilər

əvvəlcə zorakılıqlara, hədə-qorxulara məruz qalır. Daha sonra isə barələrində toplanmış saxta sənədlər prokurorluq orqanlarına göndərilir.

Sitat: "Yeni analoji fakta dair qeyd edim ki, "Koroğlu" MMC rəhbərliyi ittiham üzrə haqsız, ədalətsiz mövqedə olduğunu biliblə-özünün klassik zorakılıq konseptinə sadıq qalaraq hazırda Sahəddin Vələddin oğlu Məmmədovla bağlı Bakı Şəhər Prokurorluğuna müraciət edib. Ümid edirəm ki, prokurorluq mənsublarımız nəhayət ki, "Koroğlu" MMC-nin anti-sosial, qanunsuz əməli fəaliyyətinə "dur" deyərək, ədalətli, qərəzsiz, obyektiv mövqə sərgiləməklə gələcəyimizi mütəşəkkil beladan xilas edəcək".

O, bir daha hüquq-mühafizə orqanlarına müraciət etməklə MMC-də baş verən qanunsuzluqların araşdırılmasını istəyib.

S.Zeynalov bu gün ölkəmizdə kütləvi hüquq zidd əməlləri ilə mütəşəkkil cinayətkar dəstə fəaliyyətə oduğunu diqqətə çatdırıb: "Əsasən Azərbaycan gəncliyini məhv etməyə yönəlmiş bu antimill, antisosial fəaliyyətin mənbəyində "Koroğlu" MMC adı altında fəaliyyət göstərən bir qrup kommertsant dayanır. "Koroğlu" MMC rəhbərliyinin əməlləri

haqda qanuna müvafiq olaraq ciddi tədbirlər görülməsinin vaxtı çoxdan çatıb. Şirkət rəhbərliyi tərəfindən qanunsuz hesablanmış borclarla yüklənmiş şirkətin sabiq işçilərinə qarşı qeyri-qanuni əməllər-döymə, şantaj etmə, əxlaq ziddi videolar çəkməklə rüsvay etmə, iplə boğma, özünü öldürmə həddinə çatdırma, qanunsuz azadlıqdan

məhrum etmə, girov saxlama, soyuq alətlər vasitəsilə işgəncələr vermə və hədə-qorxu yolu ilə tələb etmə kimi cinayət tərkibli tükürpədən əməllər bu günə qədər cəzasız qalmaqdadır. Bu cəzasızlığın nəticəsidir ki, hələ də şirkətin ağılasığmaz ittihamlarına düşər olmuş gənclər var və onlar hazırda köməyə möhtacdirlər. Bizə müraciət edən

şirkətin sabiq əməkdaşı, Lənkəran rayon sakini Sahəddin Vələddin oğlu Məmmədov onlardan yalnız biridir. O qeyd edir ki, şirkətdən 07.09.2017-ci ildə ayrılıb. Çalışdığı müddət ərzində şirkətin vaxtı keçmiş məhsullarını şirkətə müvafiq fakturalar vasitəsilə təhvil verdiyinə görə ona 23 min manata yaxın borc yazılıb. O deyir ki, bütün təhvil vermə prosesinə dair müvafiq sənədlərdə "Koroğlu" MMC-nin möhürü və məsul şəxslərin imzası var. İşdən çıxarıldığı müddətdən etibarən dəfələrlə onu bu saxta borcun ödənilməsinə dair şirkətdə borc köləliyi altında çalışmağa dəvət ediblər. Lakin o, haqlı olaraq imtina edib. Hazırda ona qarşı cinayət işi başlanılması üçün "Koroğlu" MMC rəhbərliyi tərəfindən Baş Prokurorluğa müraciət olunub. O, şirkətin növbəti qurbanı olmasından ehtiyat edir".

İctimai vəkili bildirdi ki, "Koroğlu" MMC-nin gerçəkləşdiriyi mürtece özbaşınalıqlara dözmək qeyri-mümkündür: "Məhz sadalanan real faktlara görə kifayət qədər ailəni və gənci perişan edən, faciələr üzərində özünə gələcək quran, mütəşəkkil dəstə psixologiyası ilə fəaliyyət göstərən "Koroğlu" MMC rəhbərliyi haqda qanunamüvafiq tədbirlərin görülməsini sizlərdən xahiş edirik".

P.S Qarşı tərəfi də dinləməyə hazırıq.

□ E.HÜSEYNOV "Yeni Müsavat"

Kriptoalyuta bazasında yaşanan kəskin ucuzlaşma bu rəqəmsal pulları yatırım və qazanc vasitəsi kimi seçənlərin də ciddi narahatlığına səbəb olub. Belə ki, hazırda ticarət edilən 100 kriptoalyutadan 90-da qiymətlər düşüb. Bitkoin 2,40% ucuzlaşaraq 7 min 148 dollara satılır.

"Ethereum"un qiyməti 4,72% düşərək 528 dollara ticarət edilir. "Ripple" 6,41% ucuzlaşma ilə 0,559 dollara, "Bitcoin Cash" isə 7,85% ucuzlaşma ilə 893 dollara satılır.

Beynəlxalq analitiklər də Bitkoinin bundan sonra da ucuzlaşmaqda davam edəcəyini vurğulayırlar. Kriptoalyuta analitiki olan Villi Vuu rəqəmsal pul bazarı ilə bağlı təhlillərini paylaşmış və Bitkoinin qiymətinin qısa müddətdə 6000 dollardan aşağı enəcəyini, 5700 və ya 5500 dollara satılacağını iddia edib: "Cari qiymətin haqqını blokçeyn texnologiyası baxımından vermək məcburiyyətin deyil. Əks halda, qiymətlər düşməyə davam edəcək. Dəyişənlik yüksəkdir və eniş bir qədər də davam edəcək. Tədricən 6800 dollara doğru azalma olacaq. Daha sonra ciddi eniş qiyməti 5700 dollara çatdıracaq. Bu, yenə də davam edəcək".

Bəs görəsən, bitkoin xəyalını artıq bitmiş hesab etmək olarmı? Bu yolla milyonlara sahib olmaq istəyən insanların arzusu gerçək olacaqmı, yoxsa bu rəqəmsal pul yatırımlarının daha da müflisləşməsinə gətirib çıxaracaq?

Bitkoinin "hökmranlığı"

bitir-5 min dollara düşəcək

Natiq Cəfərli: "Kriptoalyutaların gələcəyi yalnız o halda mümkün ola bilər ki..."

Mövzu ilə bağlı "Yeni Müsavat"a danışan iqtisadçı ekspert Natiq Cəfərli bildirdi ki, kriptoalyutalar birmənalı

olaraq ciddi yatırım vasitəsi hesab edilmir: "Kriptoalyutaların qiymətinin formalaşmasında heç zaman iqtisadi amillər rol oynamayıb. Bitkoinin qiymətinin ilk dövrlərdə kəskin şəkildə artmasının və ya enməsinin əsas səbəbi xəbər axını olub. Çox maraqlı araşdırmalar var ki, 2016-2017-ci illərdə internet kontent analizinin nəticələrinə görə, dünya mediasında ən çox işlənən 10 sözdən biri bitkoin olub. Bu da xəbər axını vasitəsilə qiymətlərə təsir mexanizminin artmasına sə-

bəb olub. Bu səbəbdən dəfələrlə bitkoinin çox spekulyativ bir yatırım vasitəsi olduğunu qeyd etmişik. Bu kriptoalyutanın arxasında nə ciddi bir infrastruktur, nə də ciddi bir güc var. Sadəcə, xəbər axını və piar aksiyaları vasitəsilə qiymətlərə təsir edilir.

Bitkoin qiymətli bir əmtəə deyil. Dünyada hazırda 1800-ə yaxın kriptoalyuta

sıdır: "Bu texnologiya çox mükəmməldir və perspektivlidir. Gələcəkdə bitkoin və digər koinlər tarixə qovuşsa da, bu texnologiyanın çox böyük perspektivləri olacaq. Çox güman ki, gələcəkdə bu texnologiyadan seçkilərin keçirilməsindən tutmuş bank əməliyyatlarının şifrələnməsinə qədər bir çox sahələrdə istifadə olunacaq. İri şirkətlərin idarə olunmasına bu sistem tətbiq ediləcək. Blokçeyn texnologiyası bu baxımdan çox dəyərlidir. Ancaq bu texnologiya vasitəsilə yaradılmış koinlərin yaxın gələcək üçün perspektivi yoxdur. Bitkoinin və digər koinlərin tamamilə bazardan çıxması və gələcəkdə bazara yenilərinin daxil olması, spekulyativ yatırım alətlərinə çevrilməsi ehtimalı var. Ancaq artıq koinlər vasitələri ilə pul qazanmaq, bunu bir yatırım vasitəsinə çevirmək mümkün deyil".

N.Cəfərlinin sözlərinə görə, kriptoalyutaların gələcəyi yalnız o halda mümkün ola bilər ki, bununla birbaşa iri dövlətlərin mərkəzi bankları məşğul olsun: "Bir çox ölkələrdə, o cümlədən Yaponiya və Koreyada belə müzakirələr gedir. Əgər bu baş verərsə, iri dövlətlərin mərkəzi bankları tərəfindən dövrüyəyə buraxılmış, zəmanət verilmiş koinlər meydana gələrsə, onların müəyyən perspektivi olacaq. Amma heç bir nəzarət mexanizmi olmayan, sırf xəbər axını ilə qiyməti formalaşdırılan bitkoinin gələcəyi ciddi şübhə altındadır".

□ Nərgiz LİFTİYEVA, "Yeni Müsavat"

Xarici borcumuz hansı həddədir-müzakirə

Rəşad Həsənov: "Bizdə ÜDM-ə nisbətə xarici borc öhdəliklərinin həcmi daha aşağı göstəricidir"

Azərbaycanın xarici borcu gündən-günə artmaqdadır. Digər tərəfdən, öncəki illərdə götürülən borc öhdəliklərinin ödənilmə zamanı çatdığından, 2018-ci ildə isə Azərbaycan müstəqillik əldə etdiyi dövrdə ilk dəfə olaraq hüdcə vəsaitlərinin 10%-ni xarici borcun bağlanmasına yönəldəcək.

Onu da qeyd edək ki, 2017-ci ilin sonuna dövlət borcunun ümumi məbləği 17 milyard manat, 2017-ci il üzrə ÜDM-ə nisbəti 24,3 faiz, adam-başına düşən borc isə manat ifadəsi ilə 1718,3 manat təşkil edib. Ümumi dövlət borcu məbləğinin 93,9%-i xarici dövlət borcuna aiddir. Belə ki, 4 il öncə xarici borcun ÜDM-in cəmi 8%-nə bərabər olduğu halda, indi bu rəqəmi 22% təşkil edir.

Buna səbəb həm də dövlət borcunun düzgün hesablanmamasıdır. Belə ki, bir çox qurumların dövlət zəmanəti ilə əldə edilən borcları da son nəticədə dövlət ödəməli olduğu üçün əslində onlar da dövlət borcu kimi hesablanmalıdır.

"Yeni Müsavat"a açıqlamasında mövzu ilə bağlı fikirlərini səsləndirən iqtisadçı

ekspert Rəşad Həsənov vurğuladı ki, Azərbaycanın xarici borcunun artması son günlər ən çox müzakirə olunan məsələlərdən biridir: "Bəziləri müqayisəni inkişaf etmiş ölkələrlə və ya Yunanıstan, İtaliya kimi inkişaf etmiş ölkələrlə aparırlar. Onların xarici borc öhdəlikləri ümumdaxili məhsuldan bəzi hallarda dəfələrlə artıqdır. Dünyanın ən güclü və iqtisadi baxımdan yüksək inkişafa malik ölkəsi olan ABŞ-ın belə xarici borc öhdəlikləri ümumdaxili məhsuldan artıqdır, ÜDM-n 105 faizinə bərabər həcmdədir. Ancaq bu məsələ fərqli yanaşma tələb edir. Azərbaycan baxanda situasiya dəyişir. Bu ölkələrin iqtisadiyyatı inkişaf edib və yüksək əlavə dəyər yarada bilər. Azərbaycan iqtisadiyyatı isə bir resursdan asılı olan bir iqtisadiyyatdır. Belə bir

iqtisadi modeli olan ölkənin xarici borc öhdəlikləri ilə bağlı müqayisə apararkən daha diqqətli olmaq lazımdır. Çünki burada öhdəliklərin icra edilməsi ilə bağlı əsas qaynaq həmin resursun, yəni neftin qiymətidir. Neftin qiymətinin düşməsi ona gətirib çıxardı ki, 2014-cü ildən sonra Azərbaycan öz öhdəliklərini yerinə yetirə bilmədi və bunu artıq yaşadı. O zaman borc öhdəliklərimiz indikindən dəfələrlə aşağı idi".

Iqtisadçının sözlərinə görə,

hazırda xarici dövlət borcumuz ÜDM-in 20 faizinin üzərindədir: "Ancaq zamanında bu, 7-10 faiz arasında idi. Öhdəliklərin yerinə yetirilməsində əsas amil neftin qiymətidir və Azərbaycanla bağlı situasiya qiymətləndirilərkən bu amil nəzərə alınmalıdır. Bir sıra hallarda qeyd edirlər ki, bizdə ÜDM-ə nisbətə xarici borc öhdəliklərinin həcmi daha aşağı göstəricidir. Ancaq nəzərə almaq lazımdır ki, bizdə borcu qaytarmağa digər alternativ qaynaq yoxdur.

Amma ABŞ iqtisadiyyatında əlavə dəyər yarada bilən sektorlar kifayət qədər çoxdur. Həmçinin əhəmiyyətli dərəcədə əlavə dəyər yarada bilən İT sektoru çox güclü inkişaf edib. İtaliyada da həmçinin. Yunanıstan bu gün xarici borca görə problemlə bir ölkə sayılır, lakin bu ölkənin də iqtisadiyyatı şaxələnməmişdir. Bu mənada Azərbaycan iqtisadiyyatından daha üstün hesab etmək olar. Sadəcə, neftin qiymətinin düşməsi ilə Azərbaycan neft öhdəliklərini yerinə yetirməkdə problem yarada bilər".

R.Həsənov onu da diqqətə çatdırdı ki, nə zamansa xarici borcla bağlı problem yarandıqda, Azərbaycan hökuməti strateji valyuta ehtiyatlarından bu istiqamətdə xərcləyə bilər: "Bununla bağlı artıq müəyyən davranışlar olub. 2017-ci ildə Neft Fondundan Mərkəzi Banka transferin edilməsi nəzərdə tutuldu. Bu proses tam başa çatdırılmadı. Ehtiyac nisbətən az oldu. Ancaq istənilən halda bu mövqə ortaya qoyuldu ki, bu vəsaitlər daha çox Beynəlxalq Bankın öhdəliklərinin icrasına yönəldiləcək. Belə bir tendensiya artıq yaşanmışdır. Bu o deməkdir

ki, gələcəkdə də hökumət strateji valyuta ehtiyatlarını xarici borc öhdəliklərinin yerinə yetirilməsinə yönləndirə bilər. Məhz bu amil beynəlxalq maliyyə institutlarının Azərbaycana çox rahatlıqla, digər tələblər ortaya qoymadan iri maliyyə vəsaitləri ayırmasına gətirib çıxarır".

Iqtisadçı ekspert həmçinin vurğuladı ki, dövlət qurumlarının dövlət zəmanəti ilə əldə edilən borcları da hesablanarsa, bu zaman statistika daha da böyüyə bilər: "Bu gün Azərbaycanın xarici borcu, xüsusən də dövlət qurumlarının borc yükü Maliyyə Nazirliyi tərəfindən açıqlanan rəqəmdən dəfələrlə çoxdur. Maliyyə Nazirliyinin açıqladığı rəqəmlər dövlətin birbaşa olaraq məsuliyyət daşıdığı rəqəmlərdir. Ancaq digərləri də nəzərə alınmalıdır. Çünki ölkədə real borc səviyyəsi daha yüksəkdir. Bu, gələcəkdə iqtisadiyyatın qiymətləndirilməsi, maliyyə bazarının tənzimlənməsi, borc öhdəliklərinin yerinə yetirilməsinin məzənnə siyasətinə təsiri və sair məsələlərdə qiymətləndirmə aparanda indiki göstəricilərlə biz yanlış istiqamətdə yönəlmiş oluruq. Daha yaxşı olar ki, Maliyyə Nazirliyi də dövlətin birbaşa götürdüyü borcun həcmi, həm də dövlət zəmanəti ilə olan xarici borcun həcmi açıqlasın".

□ Nərgiz LİFTİYEVA, "Yeni Müsavat"

MUSAVAT

Son səhifə

N 116 (7005) 30 may 2018

Mumiyanın da bədənindən bakteriya tapmaq olur

25 il öncə Alp dağlarında donmuş halda tapılan 5 min 250 yaşlı olan mumiya Ötzi-nin mədəsindən xərçəng yaradacaq bakteriya tapılıb. Buz adam Ötzi ilə bağlı aparılan son araşdırmanın nəticələri ABŞ-ın "Science" jurnalında yayımlanıb. Araşdırmaçılar Ötzi-nin mədəsində xərçəngə səbəb ola biləcək Helikobakter pilori (Helicobacter pylori) bakteriyasını tapan kimi araşdırmağa başlayıblar. Analiz 5 min 250 yaşındakı bakteriyaya aid məlumatların əldə edilməsinə də səbəb olub. Hannover tibb fakültəsindən Sebastian Suerbaum bildirib ki, bakteriya-nın gen analizində edilən kəşf elmi baxımdan dönüş nöqtəsidir. Mütəxəssislərin Helikobakter pilori (Helicobacter pylori) bakteriyasının varlığını təsbit etməsi 1983-cü ilə təsadüf edir. Bakteriyanın 100 min ilə yaxındır insanların orqanizmində yaşadığı təxmin edilir. Mütəxəssislərə görə, bakteriya dünya əhalisinin təxminən yarısında var.

Qadın qəhvə içəndə bunlar baş verir

Amerikalı alimlər apardıqları araşdırmalar zamanı belə bir nəticəyə gəliblər ki, qəhvə qadın orqanizminin normal fəaliyyət göstərməsi üçün vacibdir. Təcrübələrdə 84 min qadın və 42 min kişi iştirak edib. Həkimlər onlar üzərində 25 il müşahidə aparıblar. Təcrübə göstərib ki, gün ərzində ən azı 2 fincan qəhvə içən qadınlar digərləri ilə müqayisədə 25 faiz az ürək xəstəliklərinə tutulurlar. Qəhvə sevnələr digərləri ilə müqayisədə 18 faiz az bu cür xəstəliklərdən dünyasını dəyişirlər. Qəhvənin müsbət təsir göstərmədiyini yeganə xəstəlik xərçəngdir. Bundan əlavə, qəhvədən müntəzəm olaraq istifadə erkən ölümə gətirib-çıxarmır. Qəhvənin tərkibində ürək-damar sisteminin fəaliyyətini gücləndirən, astma riskini azaldan taninlər və anti-turşular var.

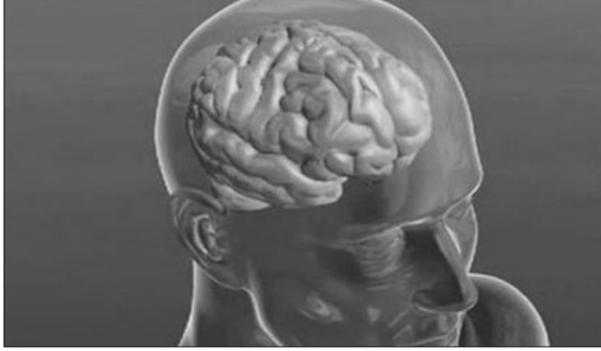
raq istifadə erkən ölümə gətirib-çıxarmır. Qəhvənin tərkibində ürək-damar sisteminin fəaliyyətini gücləndirən, astma riskini azaldan taninlər və anti-turşular var.

İnsanın özü qocalanda beyni mükəmməl olur

ABŞ-ın Maunt Sinay Tibb Məktəbinin əməkdaşları müəyyən ediblər ki, insan beyninin bəzi xüsusiyyətləri yaş ötdükcə daha da təkmilləşir. İndiyə qədər belə hesab olunurdu ki, əqli qabiliyyətlər insan 20 yaşında olarkən öz zirvə nöqtəsinə çatır. Tədqiqatın nəticələri isə göstərdi ki, yaşlı insanlarda belə uzunmüddətli yaddaş növbəti zəifləmir, hətta danışıq qabiliyyəti, emosional intellekt və sosial vərdişlər daha üstün səviyyədə olur - "Daily Telegraph"a istinadən "İzvestiya Nauki" xəbər verir. Qısamüddətli yaddaş, qazanılmış bacarıqlar və düşünmə qabiliyyətinə gəlincə isə, onlar zaman ötdükcə həqiqətən də zəifləyir.

Mütəxəssislərin kəşfi qocalma effektinin rezus-makaka meymunları üzərində öyrənilməsi nəticəsində edilib. Müəyyən olunub ki, yaşlı meymunlarda beyin yeni biliklərin mənimsənilməsinə görə cavabdeh olan qəbuledici neyronların (sinir hüceyrələri) təqribən yarısını itirir. Bununla belə, uzunmüddətli yaddaşa cavabdeh neyronlar toxunulmaz qalır.

Xatırladaq ki, yaxın zamanlarda Kaliforniyanın San-Diyeqo Universitetinin mütəxəssisləri yaşla qazanılan müdrikliyin olması faktına sübutlar tapıblar. Belə ki, alimlər yaş 60-100 arasında olan 3000 kaliforniyalının beynini skanlaşdırdıqdan sonra müəyyən ediblər ki, yaş ötdükcə insanlar həqiqətən daha da müdrikleşirlər.

Gülüş insanda bunları yaradır

Gülüş immuniteti möhkəmləndirir, bizi streslərdən qoruyur və qanda xoşbəxtlik hormonu olan endorfinin miqdarını artırır. Elm sübut edib ki, biz hər dəfə gülərkən orqanizmdə qocalma prosesləri ləngiyir. Gülüş zamanı immunitet möhkəmlənir, ürək-damar sisteminin vəziyyəti yaxşılaşır, hipertoniya təzyiqi normallaşır.

Gülüş qan əzələlərini yığılmağa və boşalmağa vadar edir ki, bu da mədə və bağırsağın işini normalaşdıraraq orqanizmdə şəkərlər, toksinlər və xolesterinin daha tez xaric edilməsinə imkan yaradır.

Hər təbəssüm ürək və baş beyninin qan təchizatını canlandırır, ağciyərlərin ventilyasiyasını yaxşılaşdırır, üz dərisinin daha yaxşı nəfəs almasına kömək edir. Gülen zaman xüsusən də uzun müddət kompüter monitoru qarşısında oturan insanın kürək və boyun əzələləri boşalır.

Çox gülen insanlar allergiya və ya digər dəri səpkilərinə daha az məruz qalır.

QOÇ - Aktiv gündür. Nə qədər çətin olsa da, ağıllı risk edib öz perspektivlərinizə yaxınlaşa bilərsiniz. İndiki məqamda sizə dəstək verənlər çox olmalıdır. Bütçənizdə artım da gözlənilir.

BUGA - Neçə gündür ulduzlar əsəbi görkəm aldığınızı bəyan edir. Amma bu gün təxminən saat 12-dən sonra vəziyyət xeyrinizə dəyişəcək. Əsas diqqətinizi məhəbbət amilinə yönəldin.

ƏKİZLƏR - Elə hey pulsuzluqdan şikayət edirsiniz. Müşahidələrə görə, bu, heç kimə uğur gətirmir. Deməli, usanmamalı, yalnız əzmkarlığınızı artırmalısınız. Axı indi sizin bürc hakimdir.

XƏRÇƏNG - Nahara qədər fəaliyyətlə bağlı bütün öhdəliklərinizi yerinə yetirməyə çalışın. Sonrakı müddətdə isə maraqlı görüşləriniz mümkündür. Bu gün bütçənizdə artım ola bilər.

ŞİR - Yersiz lovgalıq, acıdillilik etmək sizə yaraşmır. Hətta belə bir təqvimdə şit zarafatlara da yol verməməlisiniz. Hər bir məsələyə ciddi yanaşın. Sevdiniz adamları xoşhal edin.

QIZ - Ümumi halsızlığınızı nəzərə alıb ağır fiziki işlərə ara verin. Çünki səhhətinizdə baş qaldıran xoşagəlməzliklər buna imkan verməyəcək. Yeməyinizə və yuxunuza diqqət yetirin.

TƏRƏZİ - Ulduzlara inansaq, müəyyən gərginliklərlə üzləşmə ehtimalınız var. Odur ki, aqlınız kəsməyən işlərə girişməməlisiniz. Nahardan sonra şəxsi bütçənizdə artım gözlənilir.

ƏQRƏB - Əksər bürc kimi bu gün sizin bəxtinizdə də varlanma ehtimalı var. Odur ki, bütün gücünüzü bu istiqamətə yönəltməlisiniz. Nüfuzlu adamlarla görüşdən yayınmayın. Səhhətinizi qoruyun.

OXATAN - Heç nədən narahat olmayın. İradəniz hesabına özünüzü daxilən rahatlayın. Ulduzlar nahardan sonra sevindirici xəbərlər, perspektivli təkliflər alacağınızı bildirir.

OĞLAQ - Ciddi dönüş astanasındasınız. Hətta elə bir hadisə baş verə bilər ki, şəxsi taleyinizdə təkan olsun. Yaxşı olar ki, xırda məişət problemlərini kənara qoyub bəşəri ideyalar haqda düşünesiniz.

SUTÖKƏN - Yalnız öz mənafeələrinizə uyğun addım atın. Kənar məsləhətlərə və riskli işlərə ciddi yanaşmayın. İkitərəfli sövdələşmələrdə təşəbbüsü ələ alsanız, uğurlarınız da artacaq.

BALIQLAR - Qarşınızda olduqca uğurlu bir gün durub. Aktivliynizi artırmaqla nəzərdə tutduğunuz mühüm işləri reallaşdırma bilərsiniz. Səbəbsiz məsələlərə görə əsəblərinizi korlamayın.

Qoroskop

(30 may)

Səbuhi Rəhimli

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Çinli turistin varlanmaq hiyləsi baş tutmadı

1,5 karatlıq brilyant udan çinli turist biabır olub. Rusiya mətbuatının yazdığına görə, Çou Van adlı turist zərgərlik məhsulları sərgisində brilyantı götürərək udub. Turistin mədəsindən çıxan brilyantın saxta olduğu anlaşıldı.

Polis onunla birgə sərgiyə gəlmiş digər çinli turist barəsində də axtarış verib. Onların hər ikisini 13 min dollarlıq brilyant daşın oğurlanmasında ittiham edirlər. Xatırladaq ki, insident Şri-Lankadakı "Facets Sri-Lanka-2012" sərgisində baş verib. Sərgi iştirakçılarından biri Suresh Wijekoon görüb ki, iki şübhəli çinli turist özünü qeribə aparır. Onlar stenddəki almaza diqqətlə baxırmış. Hətta ona elə gəlib ki, çinlilər o almazı dəyişmək də istəyiblər.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYGAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-cü məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Nazim SABIROĞLU
Lisensiya N: B 114
SAYI: 5.100

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.